Контрольный экземпляр

ТАХАН — КЕПАЙОАЗОН ДИ

Массо а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

ЗНАК ПОЧЕТА

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадувл 1923 шера дениз ● ШОАТТА, 5 МАЙ, 1979 ШУ. ● № 54 (8029). ● Мах 2 кепаг.

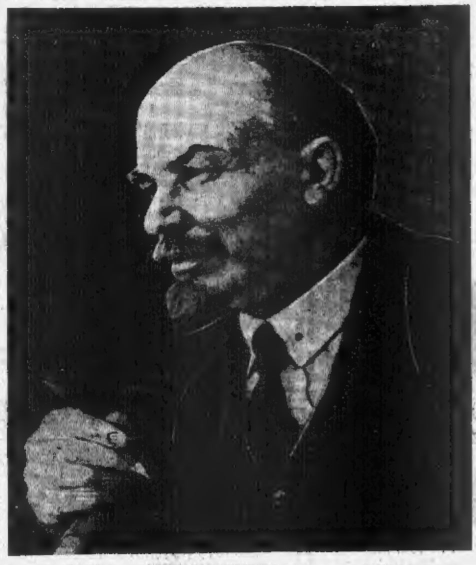

В. И. ЛЕНИН. П. В. ВАСИЛЬЕВА сурт. ТАСС фотохроника.

Кепайоазон Ди дездаре традици кIоаргга идейне - политически маIан долаш я. Цу дено юкъарча партийн а халкъа а гIуллакхах дIахадда йиш йоцуш пресса болхба лоархIама бехктензахми хьегойт. «Социализм хьалхаре гIуллакх ду», — ишта белгалдаьккхад В. И. Ленина кепайоазон хьерттера декхар. Ленински традиценаш тахнаме долча — адамий коллективни пропагандист, агитатор, организатор долча советски кепайоазоно — ІалашъматІе дукха болх бу Советски Союза Коммунистически парте чурчен оратъярчен политикаш пропаганде еш, махк социально-экономически дегІабоалабара тІеоргазъ парте XXV съезда программе кхоачашъяр советски халкъа политически къахьегамен хьинар айдеш. Кхерда сестьакхоллар, капитализма дукхенца лоаттабу идеологически къовсам дохтабар санна дола декхаш а чоалхане а декхар

кхоачашдара парте мел бола терз да Л. И. Брежнева ма-аларе, массови информацеи пропаганди средствашта вахаре массе а довкъоата ІалашъматІе йоакха идейни воздействи ю.

Советски пресса сийлахьа а бегатонхама а декхар да коммунизм хьалгІеча хьалхарча юкъехе латтар, дикагІа йола опыт гоазагIча тайпара дІайоарьяхар, телашагІдар, хьакхо латтар хьалхецар, кхоачамбоацарашта духьала лере къовсам лоаттабар.

Вай пресса цакаддаш терко ю производства эффективности балха дикали кхакхьара.

Кепайоазон бакхвой деникарча практике дукха да гIулакхий лелама дикагIие тайпара аликеи ира масанаш. КIоаргга демократизм йолаш хилар бахьан долаш чIоагIа сий ду советски кепайоазон. Вай пресса — хIара денарга деррига халкъа трибуна. Цо Іоаша халхъ опыт, керта болаш йола предложенеш. Партийни кечалхаеиш органий тIейдукха лоархIаме решенеш кепайоазон тIа кепайоттача материаланца юкъаенне тIайнъ я.

Вай партен пачхьалкхени арахьарча ленински киалье пропагандист йолча советски пресса чIоагIьо пролетарски интернационализма принципаш, машара, партамуьнален, халкъий кхерамзлен идеаш, цар социальни прогресс.

Кепайоазон Ди — вай халкъа пресса низаменан кхоачаменан дездаш ди. Цо кирда низ лу редакцейни коллективашта, дукхазча миллионех латтача рабкоровски активе, информационни агентствашта, кинохр организашта, кхалт хьедаршта полиграфистеш, буззама бахпошта, кепайоазув дІадоархадарашта.

(Кепайоазон Ден хетаьв материалаш оца газета 2-ча оагIон тIа).

ДЕКХАРАШ кхоачашдара

ДІадахача шера бь болх теркам тІабохийташ кІоарега техкар тха совхоза кулгалхошей специалисташей. ТІакха цук дикагIеш вогІаш йолча онгІонех дийнар бохаме вІашагІъеххи хиначча агрономически курсашка доладиш хиннаршта специалисташа, агитатораший политинформаторашей бригадашка беседаш еш. ДикагIйола опыт балха юкъейоалле, хIаьта кхоачамбоацарашта дІахо а къовсам лоаттабе лаьрхІар. Цул тIехьагІа, торомашка хьевека социалистически декхар тІалйинар. Укх шера план 4640 йолаш, 4750 тонна комсаш чуя а пачхалкхена дІалла а лаьрхІар.

Хьалхашка латта декхараш кхоачашдара лард йолаш эттара хьалха механизаторски болхлоштех механизаторашта юкъе шерра социалистически дIа йоржайир кхалла дерéдоача бахханта юртбоахама техника цун ханий хьек тешамен товар дукха. Эттара бехктохкамегIа йолча участкай керте коммунисташ оттабир. ХIанза совхоза лаьрхІа вІашагІъевлла комплексни техника ма-хуллa, дикагІа тоалйитара хаддаза тIахьоахьи лоаттабеш хилар. Цул совгIа комиссе итог йора социалистически яхьа, дикагIйола къахьегамхой белгалбоахар ахчай премеш телаш, царех дукхаш пенгазеташ, къахьегама листокаш арахецар. Цу гIулакхо боккха толам а бекхийтар. 15 февраль тІакхоачаш тоа а аь кийчон мутІаре дІаоттайир совхоза еррига юрта боахама техника. Цул тIехьагIа пиъ звенога дІаелар из. ХIаранена керте йоккха опыт йола механизаторшаш оттабир. Царех шиъ — коммунисташ Волков Владимира, Дюнеский Анатолийга ба.

тІеххоачашшьерий мутІараш деб хаддаша. Цхьайолча хана геттера хала хул яхьа итог еча комиссена лотало лаьараш белгалбаха. Масала, шпалера товеш 33 сог хилар. Царех хІаране юкъера лаьрхIача гектаре тIа болх бора, дийнахьара норма 0,25 гектар йолаш. ХIаьта комсаш йогIарашта юкъе ахалел совгIа болча наха, хьадер тешаме а деш, цу норма кхоачалйора хIара дийнахьа. Иштта хьанаре нахьхет хІана наха комсашта дулача лазарашта духьала молхаш тохарех, царна хий дулаеш, кхьдола балхаш деш а. ХIаьта а дикагIа барашта юкъе а хьинерегIа бараш белгалбаьлар. Комсий мутІарашта гонахьара лаьтта цамцадоаккхар оцхаш хиннарашта юкъе котало коммуниста Васильхин Валере лаьккхар, низ болаш фо деттача агрегатий новкъосталца лаьттана кІаллхара комсий кІотарган мукъайоахаш хиннача раьхьалка Аппаланов Ибрагимов яьлар, хІаьта шпалера товеш — коммунист Подкуйко Виктор, комсаш йоІаш районкерта депутат Исраилова Аймхати совхоза совхозе дикагІйола комсаш лелаер аьлла цІи енна Кутепова Анастасия. Масала, царех хІаране юкъера лаьрхІеча 350—400 комсий кІотарг йоІар дийнахьа, норма 160 кІотарг мара йоацача. Царна массанена а сийлен грамотеш, ахчан премеш карара тела вьнненаш елар.

Комсашта бІаьста де дезе Іуьна даь совхозе эттара хьалха П. Жуковс кулгалдеча бригада къахьегамхой баьлар. Шоай кхашна де дезар даьчул тІехьагІа В. Шукина керте латтача бригадина новкъостал де бакар уж.

Комсий бешамашкара балхаш тха совхоза къахьегамхошна укх бІаьстe санна онсаре чекхдоахаш шу хиннадац хІанзалца. Масала, мугІарашта гонахьара лаьтта цампадоаккхаш аьха а аьха ерригa комсий кІотаргаш 12 балха дийнахьа лаьтта кІаллхара хьамукъаьлхьа баьлар механизатораш. Соакха из болх беш 16 ди доадир, хІаьта цул хьалхарча шерашка кхы а дуккагIа ха йоаьйора.

Ма хулла дикагІен дукха тІен болх бар дукъа къовсам шерра баьржар къахьегамхошта юкъе комсий бешамашка балхаш дІадоладеначча хьалхарча денл ерригача участкашка. Балха нормаш тІеххоачашъечоа.

Совхоза партийнии, комсомольскии, профсоюзнии организацеша, администрацеша барта а болаш, наьха балхацара моральнии материальнии безам совбаккхаре мероприятеш а оттайир. ХІара сага болх тІехдиха ларх Іа соцам бир. Эттара лакхагIа оценка — пхиъ оттаю хьадер тешаме а деш, къахьегама дисциплина телха а ца еш, балха нормаш тІеххоачашъечоа.

Н. ПОПОВ,
Наурски района «Калиновский» комсий совхоза парткома секретарь.

ТОЛАМАША ДОГ ГІОЗДОАХ

Грозненски шурий комбината коллективо 25-ча апреле кхоачашъяьй продукци арахецарен из маьхалъяккхарен 4 бетта план.

Завода участкашта, цехашта юкъе лелаьча социалистически яхье дикагІдола хьоакхаш даьхад нераоча шурий участко, тІоах кІолди кийчъеча участко, иштта кхьеча коллективашца.

Дикача къахьегама белгалдаьккхар тха коллективо коммунистически субботник хиннa ди а. Кхы совнагІа даь балхаш доацаш, цу дийнахьа пятилетка фонде 289 сом ахча хьоакхадир коллективо.

Ерригача коллектива цІерегIа доаш лу оаха кердача къахьегама толамашка Даьхен дог гІоздаккха, пятилетка дешлагІча шера плана 1979 шера тІайнйа социалистически декхараш хьалхьалха кхоачашде.

Б. АМХАДОВ,
Грозненски шурий комбината директор.

ХЬИНАР АЙДАЬ КЪАХЬЕГ

БІаьстан цІей сийна шоаш денна доа хала хьалха кхоачашдир Грозненски швейни производственни объединени хІанзаш тегарашa. Продукци маьхала яккхара биъ бетта план 26 апреле кхоачашъе декхар тІайнйадар цар. ХІаьта биъ бетта план кхоачашъярах 25 апреле рапорт делар объединене коллективо. ПланагIа лаьрхIачул совгIа ара а хийца маьхала яьккхар цо 443 эзар сома маьха товарни продукци.

Объединенерча цехашта юкъе эттара хьалха биъ бетта план кхоачаш я аь. ХІанз мая шоллагIча ах бетта календарагIа къахьегаш а Богданова Екатерина Александровна керте латтача шоллагIча цеха коллективо.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

Советски Союза Коммунистически парте Централни Комитетага

Деза новкъостий!

Тхо Іалашмате тІоагІа деташ айдена хилар Советски Союза Коммунистически парте Централни Комитетой СССР Министрий Советой, Советски Союзе бехача наьха тайп-тайпарча доакъой уйлаш хьагойташ, В. И. Ленин ваь 109 шу дизара хетаьлча Ерригсоюзни коммунистически субботнике даьккхача ахчах 75 процент Китая реакциони доалдерашa хьовбаьча агрессина тІеюдаь зе юкаметтаоттадара вьетнамски халкъа гІо дарал из хьаллацаран хьоакхаде аьнна соцам баьлга хьалайча.

Вьетнама Социалистически Республикана духьала китайски реакциони доалдераша боккха агрессини тІом хьоабича. цу сахьате вьетнамски халкъ КПСС-о, Советски правительство, советски халкъо хьайда, чІоагІа, шийна ханнахье хьаллецар.

Китая реакциони доалдеча гІозараша хьалхарчеа де лийрхІа реакциони гIулакхаш доха а дaь хІанз тха халкъ шийна низаш тІадохийташ да агрессах хинар дІадаккхара. доалон тІарча районашка производствой бехача наьха вахари лертІадаккхара. Укх шера коммунистически субботнин дарах даьккхача ахчах 75 процент вьетнамски халкъа гІо де лаьрхІа хьожадар боккха лоархІам бола эффективни гІо да.

Вай шин мехка халкъашта юкъера дохаргдоаца доттагІали айхха вІашин цхьана леладу гІулакхаши бокъонца кхы цІаькхазва а хьахьожхилга да из.

Пурам да тхона Вьетнама Коммунистически парте, правительства, халкъа цІерагІа Советски Союза Коммунистически партена, СССР правительствана, вежарашкха долча советски халкъа йоккха пролетарски интернационализм йоалла из гІо дарах дег тІара барнал ала. Пурам да тхона оаха сий деш вола новкъост Л. И. Брежнев керте латтача Советски Союза Коммунистически парте хьалхъале кулгал а деш коммунизм хьалъеча советски халкъо кхы а доккхагIа толамаш дахар, революцен деррагача дуне тІа машар лорабарен гIулакха хьинаре дакъа юкъедахьар тхона ловаьта дІаала.

ХІара ди массаза доал чІоагІ а лойла дегIа а ухийла вай шин мехка партешта халкъаштен юкъера денале йола солидарности сийлахь - доккха доттагІали!

Коммунистически воаршашна
Вьетнама
Коммунистически парте
Централни Комитет.

КОСМОСЕ ЛЕЛАШ КЪОНАХЧАЛ ГОЙТАРАХ

СССР-а НРБ-я КОСМОНАВТАШТА КРЕМЛЕ ДІАДЕННАД СОВЕТСКИ СОВГІАТАШ.

КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Л. И. Брежнева 3 мае Кремле Советски Союза доккхий совгІаташ дІаделир СССР летчика-космонавта Н. Н. Рукавишниковени НРБ космонавта - тохкамхочоа Иванов Георгиенен.

СовгІаташ дІалуш къамаьл дир новкъоста Л. И. Брежнева.

Новкъоста Л. И. Брежнева къамаьл

ДоттагІий!

Тахан аха тезача Москве вай дег тІара моаршах хоатт космоса турпалашна — вай советски новкъостага Рукавишников Николайга Болгаре Халкъа Республика гражданинага Иванов Георгега.

Къайла хьоргдац аз, сатем байна хьийнар со цар баьча наькъага, хІаьта из зе доацаш чакхбаьлча чІоагІа гІад а вахар. Тешаш ва со космос карнерзаара хрестомате тІа цу наькъо къаьстта моттиг дІалоацаргхиларах, хьалха ца хиннача халача хьелашка из бе биьзандаь.

Деза новкъостий Рукавишникова Ивановн! ХІанз шо, ала мегаргдий, седкъий векарий да. Тхо доккхал деш да оаш гойтача къонахчалах, ца дохарах, профессионални говзал гойтарах. Баркал шоана тІехдика гІуллакх дарах.

Космонавтий делалашта тІаккхийттав социалистически Болгаре викал. Советско - болгарски доттагІала тхьамаша эрсен болгарини космосе хьалбитар.

«Союз-33» яхача кема тІа пиъ беш къонахчали турпалали гойтарах Советски Союза шоана Турпала СССР летчик - космонавта Рукавишников Николай Николаевича еннай Ленина орден, хІаьта хьалхарча болгарски космонавта Иванов Георгий Иванова Советски Союза Турпала йоккха цІи еннай Ленина ордени «Дошо Седкъа» яха медали луш.

Даькъала дувц оаха шо, деза новкъостий, Советски Союза уж доккхий совгІаташ даларца. Шо могаш маьрша а долаш атта боацача шун летчикий-космонавтий балха тІа керда толамаш дахар лов сона.

Ше къамаьл деш Н. Н. Рукавишникова аьлар:

Пурам да сона КПСС Централни Комитета, СССР Лакхехьарча Совета Президиумеи Советски правительстванеи. Хьона хьайна тха, чІоагІа хьамсара вола Леонид Ильич, тхоах тешам боларах а «Союз-33» яхача кема тІа пиъ беш оаха баьча балха селла боккха мах бахарах а дег тІара чІоагІа баркал ала.

ХІанз космосе болх бир советско - болгарски экипажо. Тха опыто къаьгга хьахьекхар бІаь шерашкара советски болгарски халкъашта юкъера сийлахь - доккха доттагІал хІанз космически лакхаленга кхаьча хилар.

Тха экипаж пиъ беча хана халача хьал тІа эттар, бакъда де мел дезар дир из пиъ зе доацаш чакхбаккхара.

Космонавтий цІерагІа Н. Н. Рукавишникова КПСС ЦК, Советски правительствена, новкъост Л. И. Брежнена тешам белар космонавтийна даьтъе КПСС XXV съезд оттадаь декхараш кхоачашдара, советски халкъа хьаьнъало, говзало, къахьегамо хьакхелдача космически техникаш Іалма дІахо дегІадоаладара, халкъбоахама декхараш толаме кхоачашдара. Даькъал деррагача социалистически содружестваш чІоагІбара дикагIа пайда хилара де мел дезар шоаш дергхиларах.

Цул тІехьагІа къамаьл дир Г. Иванова.

ЧІоагІа дег гІовдаьлча тІаккхийнар аз Ленина ордени «Дошо Седкъа» луш сайна Советски Союза Турпала цІи яларах бола хоам, аьлар цо. Из са чІоагІа сийдар да!

Из бахьан аз чІоагІа баркал оал КПСС Централни Комитета, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, Хьона хьайна, веза Леонид Ильич, хІаьта уж совгІаташ аз тІалац Болгарски Халкъа эскара, деррагача болгарски халкъа доннараш санна.

Лаьтта машар чІоагІбара гІулакх деча «Интеркосмое» программасІа наькъаш деча кхьча социалистически мехкашца цхьана са зІамигача Болгаре дакъа лоацаш хиларах ирез къаьча а гІадвала а ва со.

Цу наькъо цІаькхазза а бакъдир Іан, хьамсара Леонид Ильич, Болгаре Коммунистически парте ЦК Хьалхарча секретара Тодор Живкови из чІоагІдара кІезга даьза юкъе ца кхухьа болгарски советски халкъашта юкъера доттагІал дохаргдоацаш хилар.

Из доттагІах хІара болгарина дег чу да, цул цІийца лел.

Г. Иванова из пиъ бара кийчо мел яьрашта, из Іалашбаьрашта, башха - дика космически техника хьакхеллараша баркал аьлар.

Болгарски космонавто хоастадир советски халкъ, халкъ-турпал, халкъ - къахьегамхо, халкъ - коммунизм хьалъер.

«Союз-33» яхача космически кема экипажо Леонид Ильич Брежнева дІаделар шоаш сигала дихьа хинна «ЗІамига лаьтта» яха цун вииккен шин мехка пачхалкхен байракхаш тІайола вымпелаши, хІаьта иштта СССР-и НРБ-я гербай памятни барельефаши, космосе вежарашха вІаши цхьана советско - болгарски гІулакхаш леладара символ санна.

СовгІаташ дІалуча бар КПСС ЦК Политбюро членалла кандидат, СССР Лакхехьарча Совета Президиума хьалхара заместитель В. В. Кузнецов, СССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь М. П. Георгадзе, КПСС ЦК Генеральни секретара помощник А. И. Блатов, Ю. А. Гагарина цІерагIча космонавташ кийчбеча Центра начальника хьалхара заместитель авиаце инарал - майор А. Г. Николаев, полета кулгалхо СССР летчик - космонавт А. С. Елисеев, хІаьта иштта СССР-ера НРБ посол Д. Жулев.

(ТАСС).

КХЫ А ДИКАГІА БОЛХ БЕ ЙИШ ЯР

«ХІара балха денна — дикала Элакі», «ТІехьабусараш боацаш бе болх!» яхача девизегІа къахьегача Грозненски «Нефтехимзапчасть» завода коллективо толамца чакхбаьккхар укх шера хьалхара биъ бутт а. Планал совгІа ара а хийца маьхала яьккхар 11 эзар сома маьхи продукци.

Дикка лохбаьб продукцега дІабода мах, иштта тІеххоачашъяьй къахьегама овсаре лакхъяра план, предприятена планал совгІа пайда баьб.

Мехкдаьтта чакхдоахача предприятешта лаьрхІа шоай ханна мехкдаьтта аппаратурен цунна эца запасной оатхалаши, фланцаш, лоаладаь чон Іалашду завода болхлоша.

Вай мехка тайп-тайпарча миІингашкеи мехкал арахьеи шоай ханна дІакхухьийт вентиляш, конденсатоотводчикаши задвижкаши.

Биъ бетта дика хьоккамаш даьхадале а, шоллагIча квартален бІарчача шерен итогаш дика ца хилар кхерам болаш да гІулакх.

Из эттара хьалхя материально-технически Іалашоях тийша да.

ХІанз во Іалашду тхо металлопрокатаца, цехаддаш юкъагІдоах Макеевски металлургически заводо лоаладаь чон хьаккхухьийтилга. Эттара халагІа дола гІулакх да «Красный молот» заводерча лоаладаьча болатаца арматура хьаелта. Арматурен задвижкаши заводо арахецача продукцие чоалханегІен дукха къахьегам дІабодаши тайпа да. Ерригача валови объемах 25 процент дІалоац цар.

«Нефтехимзапчасть» цаІ мара ац «ВН 20-160» яха вентиляш, «250-64» яха задвижкаша «КГС 50-64» яха конденсатоотводчикаши арахеца завод, хІаьта вай мехка арахецача «ЗКЛ-100-40» яхача задвижкех 20 процент тха заводо арахецаш я. Бакъда завода болх цакаддаш юкъагІбувл лоаладаь болат йоагІача хана тІа ца кхачарах, дика деча а бутт чакхбоаллаш дахь из, цу тІа хьадахьар во а хул. Къаьстта болат лоаладерий бехкагІа цхьоалагІа квартал чакхйоаллаш низкъалча хьала тІа нийсделар тхо. Тха болхлоша тІехдика къахьегаро кІалхардаьхар тхо. ДуккагIа

йола хало къовача мастерий Умаров Ширвани Ибрагимов Лемийн коллективашта тІоакха але а, план кхоачашъяра тІехьа къовсам лоаттабеш ерригa завод яр.

Тхона новкъостала ерригача гІонна йолча участкай болхлой баькхар. Токараш, сверловщикаш, слесарашсборщикаш, слесараш-ремонтникаш, кхьбараш, шоайла вІаши гІо а деш, тІехдика къахьегаш бар. Наьха санна низ тІабахар эттара халагІа токарни операци еш хиннача токара Умаров Шамильбека. Цу тІехдикача къахьегамхочо, цехкома председатела массехк станока тІа болх бу. Йоккха опыт йолча слесарашa-ремонтникашa Колков Василе. Набиулин Заседе шоаш та мел могар дир оборудованега ца социйташ болх байтара. ТІехдика къахьийгар токараши Горкун Александра, Хамурзаев Хьамзата, сверловщика Ирисханов Бексолта, Борисов Павел керте латтача слесарий-сборщикий бригадо, иштта кхыбарашa.

Лакха производственни хьахамаш даьхад завода кхыча участкай болхлоша а.

Дукхабараша СССР кердача Конституце шу дузача денга пятилетка кхаь шерз план кхоачашъяьй. Царех ба токараш Гончаров Михаил, Валиулин Анатолий, Акчурина Валентина, фрезеровщик Саралиев Адам, сверловщик Сулейманов Ваха, иштта кхы дукха бараш а.

Технически дегІаахара юкъе лоархІам болаш дакъа дихьад тха рационализаторашa. 1978 шера цар еннача предложенешa предприятена 55 эзар сома пайда бир.

Ерригсоюзни промышленни объединене «Союзспецнефтехиммаш» дика гІо ду тхона специализированни станокаш, керда подъемно-транспортни средстваш яларца, тишъенна оборудованни хувцарца.

Укх шера болх бе йолалийта лаьрхІа я многошпиндельни сверлильни станокаш, лакха овсарле йола аьшк теда станок, иштта дІаоттае лаьрхІад керда козловой кран, цхьацца йола оборудовани хувца. Цар а кхыча а такхьяха лаьрхІача организационно-технически мероприятешa торо лургья коллективна 1979-ча шера тІа

ййна социалистически декхараш кхоачашде.

Бакъда, тха коллективана шийн низаца къоасталургдоацаш дешаш а да. Царех цаІ да завод болхлой кадрашца Іалашъяр. Республика цхьанна а профтехучилищa завода лаьрхІа токараш, литейщикаш, аьшкихьараш кийчбац. № 28 йола училища СССР «Миннефтехимпрома» приказагІа завода лаьрхІа токараш кийчбе безаш яр, бакъда из цо деш дац.

Оаха дер болхлой индивидуально Іомабар да, цхьа бакъда цу цхьаш методагІа чІоагІа хала да завод лакха квалификаци йолча кадрашца Іалашъе. Къаьстта хала хул ахкан замалахьа, болхлой тІерабуьларца.

Дукха ха я литейни участкана реконструкци еш латта. Бишха теркал ца беш лелабу из болх подрядчико «Грознефтехимремстрой» тресто.

Массанена хоаш да договорагІа йоагІаш йола продукци йоагІача ханен лаьрххІача ассортиментах ца хулийташ кхача массехк сменни предприятей болх толхабеш хилар.

«Красный молот» заводо шийн ханнахьа лоаладаь болат ца хилийтар бахьан долаш цхьоалагIа квартал чакхйоаллаш тха предприяти аварийни хьала тІа хилийтар, хІаьта 1978 шера арматура массехк позицех план кхоачаш ца еш йисар. ТІаккха тхоацкара доагIача даькъах оаха республика лоархІаме гІишлош хьалъо моттигаши мехка керда мехкдаьтта корадаь районаши йитар продукци дІа ца йоьхийташ.

Болх лертІа вІашгІехьбаккхара хиланза даргдоацар да договорагІа продукци лоаттаелга поставщикаштен потребителаштен занон а хиина дІаоттилга.

Из хьал вІашгІехьдаьккхача мара майрра ала йиш яц пачхахьалкхен плани коллективо тІайнйа социалистически декхараши сийленца ханал хьалхеи кхоачашдергда, аьнна.

А. ХУТИНАЕВ,
«Нефтехимзапчасть» завода планово-производственни отдела начальник.

ПАРТЕ НИЗ БОЛА ГЕРЗ

АКТИВАХ КОГ ГӀОРТОЛГА А ЕШ

В. И. Ленина, КПСС-о кепайоазув хьадаьд из дуккхача наха лаьрхӀа кепайоазув хургхилари юкъарчал довцаш цар дакъа лоацаш хьидергдолаш хилари, вӀента аьлча, кепайоазон органа пхи-илх журналистаца нийсбича, Октябрьски революце баьччо белгал ма дакнхара. автор воаца 50, 500, 5000 болхло хургхилар теркал а деш.

Цу тайпара, массови болх — из, ма дарра аьлча, дерригa редакционни вахар денна вӀаштӀехьдахар, газет арахецача ерригача процессах дӀахада йиш йоаца цун бӀаргча цхьа дакъа да, из — газета балха методаши формаши.

Дукхача шераша баьча балха практико дог тешаду, цу формаехи методехи цхьаьраш чӀоагӀа пайданен доатӀар дизза юха хьалуш, хӀьата вожаш, нийсса кхычa оагӀорахьа, къалуши вахара баьчера Ӏоювлаши хиларах. ХӀаьта цудухьа авторски активана болх беча хини хийцца пайда эла боагӀа йолаш йолча массе тайпарча средствах.

Тха журналисташ цӀовш эггара хьалхарча агӀанара декхар лоархӀ газет дешархошцара бувзамаш чӀоагӀделта. Цудухьа хӀара денна наха юкъе хул уж, цар новкъосталца йоаз цаpна производство, къахьегама оасарле лаккъяреи берригача балха эффективность кхсамъяккхарен наькъаш, царца дагабувл. хӀаьта цу цхьан хана цаpна юкъера лех тешаме ког-гӀортолга, вахарера сагатагӀа дола дешаш гӀоттадоча шоашта тешаме гӀончий хург бараш. ТӀаккха, хӀарaнеца къаьст-къаьста бeш бола болх — из я-кх нахаца дег тӀара деча къамаьла низ билашагӀа йола средство. Духхьал ишта болх бар бахьан долаш вӀаштӀехьдаьшад тха кепайоазон органа активана лоацачa хана дукха иттащ нах юкъеоаш.

Газет дешарашка юкъ-юкъе анкетировани ю оаха дукхача хаттарашца. ХӀаьта гудермесцаца цаpна гӀад баке лопаш а тел тӀаккха оаха дӀахорча тхоай балха тӀа уж теркал а ду.

Эшача хана пайда эц оаха газет дешарашца газета трибунага гӀолла дег тӀара къамаьл дар сайна йолча цаpцарча бувзама формах а. Йоккха йоацача корреспонденце тӀа дувц, авторий новкъосталца мел а малагӀа тайпа а дешаш гӀоттадаьд. царех хьинарегӀа дакъа лоацарий цӀераш йоах, цитгача хоам бу, хӀаца редакцеда эггара сагатагӀа эшаш йола темаш малагӀаш я, газетага сенах лаьца яздe деза хойташ.

Цу тайпарча хоамаша, массаза а яхар мо, Ӏалаьмате дукха письмош хьахьоацу. ХӀаьта хьакхаьча газет дешарий дукхагӀа дола письмош редакце кепадетт, вожаш тахне а цар яхар де аьле дахьийта доагӀача дӀадохьийт. Цхьабакъда, цу хьаьсехьа массаза а газет дешачунга хоам бу, цо письмо дайтарах, цо гӀоттадаь лоархӀаме дош бахьан долаш цуна баркал ала дӀиц ца а луш.

Дукха иттащ болча нахах латташ актив хилча, уж йизаш организационно вӀашагӀ ца тоха, кепайоазон органе хьинаре дакъа лаца а шоай выступленешца боккха пайда бе а йиш йолаш хиларах боаьоцца цар дог ца тешаде йиш яц редакце. Цу гӀулакха вӀашагӀа еххай штате йоаца дукхa отделаш: комсомольски вахаре, тӀема-патриотически, машиннаькъа транспорта, хьалха латтача опыта, кхьяраш. Цу отделех дукхачар доккха новкъостал ду редакцена. Цар белгалагӀа йола оагӀув сенах латт аьлча, из латт, цар кийчъяь материалаш квалифицированни хиларах, дешаш цар кӀоерта, хьадда доашхаш хиларах, дукхагӀа йолча хана газет дешаршара отклекаш ухаш хиларах.

Цхьабакъда, цу цхьан хана гучадаьлар кхыдар а. Цхьацца йола формаш дӀайоалар цар гӀулакхаш тоадара хийра къа ца хьетар бахьан долаш. Бахьан малагӀа да? ЛаьрххӀа уйла аьчул тӀехьагӀа вӀаштӀехьдаьлар де деза фуд ха а тхоай болх оргабакка а. Цхьайолче отделех мукъадаьлар тхо, масала, машиннаькъа транспортен промышленностех. ХӀана? ХӀана аьлча, цу отделашта чубоагӀар штате йоацача отделий членаш гулбе чӀоагӀа хала хулийташ хинна шоай тайпара башхало йолаш хинача района йоккхийча предприятий вихалаш.

ТӀаккха тхо кхыча наькъагӀа дахар лоархӀаметӀча гӀишлош ера объекташка корреспондентски посташ ихкар оаха. хӀаьта йоккхийча предприятешка — корреспондентски группаш. Масала, гудермесцаша чӀоагӀа хьашт долаш деш Аксай йха чa хи тӀа плотина хьалъеш йолча дӀа-са лелача 6-ча механизированни колонне вӀаш агӀъеллача корреспондентски поста хоамаш. Цунна керте латт мастер коммунист Н. Е. Молочаев.

«Терек», «Кошкельдинский» совхозашкен Новогрозненски поселкен болх беш я парткомашен партбюрошен чӀоагӀъяь составаш а йолаш йола корреспондентски группаш. Цу тайпара эггара хьалхара группа йиллар Новогрозненски поселке. ВорхӀ шоар гаргга сег вах цига, Цун терpиторе тӀа шоай партийни организацеш а йолаш йола массехк предприяти я. Масала, цига я газ мехкдаьттен доалача «Октябрьнефта» цех, Грозненски хӀамаш тегача производственно объедиинене № 7 йола цех, автотракторни колонна, медицински инструментий завода цех, мах бу дукха организацеш, общественни кхачан предприятеш, больницаш, школаш, я кх. дӀ.

Группаца 11 саг ва. Цуна култалду КПСС горкома политически дешара кабинета заведующе Р. Салтаева. Группана юкъе ба дукхача шерашка газета тӀа яздеш бола активисташ. Царех я пенсионерия, хьалха партийни болхло хинна Э. Л. Дистанова, очеркисташ мехкдаьттен газа йоаха мастер В. И. Панченков сейрийвaрча школа директор Т. Шудуева; юрта Совета председатель Ю. И. Сидельников, фотограф М. Сайдал-Алиев, кхыбараш.

Корреспондентски группо дехарах редакце цунна лаьрхӀа тематика кийчйир. ХӀаьта култалхоех, специалистех, производстве хьалха латтарех малагӀча бетта, малегӀча темах хьан еръя «Цӏеча байракха» тӀа выступлени, рейд маца ерья, кхыдола дешаш группо ше йолча метте кийчду. Из тематика партбюро заседане чӀоагӀъю, цудухьа хӀара автора бехктехам лакхлу.

«Кошкельдинский» комсовхозерча корреспондентски группана, култалде партийни комитета секретарь М. Хизриев ше эттав. Цун низаца совхоза кепайоалон лоархӀам лакхбар. производствени участкашкарча пенгазетийи къахьегама листовкийи болх тоабар, царех цехови партийни организацей тешаме гӀончий хилийтар духьа.

Авторски актив йоккха хиларо (хӀанз тха газета тӀа яздеш 200 сол гӀа саг ва) «Цӏеча байракхага» йиш хилийтай вагирхой «Ала» яхар, атеистически оагӀо, халкъа уӀахьоама оагӀо, «Призывник» яха тӀема-патриотически оагӀо, шоатдеш литературни оагӀош сацца йола целевой оагӀош хал-хала хьа арахьа.

Авторски активацара бузаш чӀоагӀа хилар редакце творчески болхлой цоаш духьагӀа бараш дьалха хинна рабселькораш хилар да. Цхьан хана локомотивни депо бригадир хинна Скляров Анатолий хӀанз редакце культура, быта, письмой отдела култалдеш ва; хадданза газета тӀа сурташ кхухьийташ хинна хьехархо Сайдал-Алиев Мохьмад фотокорреспонденталла болх беш ва; хӀана ша шу даьнад болхлой корреспондент, автотранспортни предприяте шофер Абзотов Бухари тха газета переводчик-корреспондент вола. Производствера гӀулакхаш дика могадеш а критика еш а цо нохчий меттала язъю материалаш газет дешарашта чӀоагӀа езаенна я.

ХӀара редакце-болх белгалбоаккхаш бола лоархӀаметӀара хьокхаш — из да газетага ухача письмой дуккали цу тӀа Ӏотӏатехача материало яхар дизза чакхдаккхари. Цу гӀулакхa хӀеанг-дукха доккхай де йиш йолаш ба гудермесски журналисташ. Белгала аьлча, хӀара шера шиъ зоар гаргга письмо доагӀа «Цӏеча байракхага». Кепаеттача материалаш тӀа гӀеттаду дешаш дизза къестаду. 1976 шера доагӀар де аьнна дӀаяхьийтача 290 критически материала 225 жоп дера, 1977 шера 350 материала — 310 жоп, 1978 шера 380 материала 353 жоп дера.

Гудермесски журналисташ дӀаяо йодача хана а шоай наш кхоачар дерда рабселькорий, шоай тешаметa гӀончий мутӀараш кхы тӀа а шердара.

И. ЗАЗДРАВНЫЙ,
«Цӏе байракх» яхача гудермесски городской газета редактор.

Штате воачаца корреспондентех

дола дувцараш

ГӀОЗА ДЕКХАР

Доламерча юкъерча школе деша эгӀоча хана а яр Зина газетацара болх дукха безаш. Классе а шиъна а пенгазетий редколлегешка хоржа хулар хьинар дола, дерригa ха гӀерташ, шиъ дагардар нийсархошца дакъа лоаци хоаши йола йиш. ВӀалла кӀаьдлацар Зина пенгазеташта материал лоаеш, уж арахецача дакъа лоацаш.

ХӀаьта а шиъз корреспондент лоаркӀ Зинас МагӀалбикерча района газета тӀа язде болавача дениз. Из дар 1971-ча шера. Школерча дешаркой вахарах, пионерски организаце балхах информацеш, корреспонденцеш язйора юнкоро каст-каста.

ЗӀамигa йолча хана дениз вейнаьха йоӀа дега лаьттар кхоачашхилар 1978-ча шера. Юкъера школе галамца чаккъаьккхачул тӀехьагӀа Зинас газета балха хьинаро дакъа лоацилга теркал а дар «Ленина байракх» газета редакце литсотрудникалла цьаац из. Дукха я газете оагӀонаца тӀа къоначa литсотрудницо районерча къахьегамхоех язъь корреспонденцеш, зарисовкаш. ТӀех хьинаш шийна тӀадиллар дизза кхоачашдеш яр Зина.

Хоаш ма хилара, газетера болх дукха хо а хьинар а эшаш ма бий. Вахара новкъост лазийга, дӀеко дашийга, — кхы дукха а дар цхьан хенна вахаро Зинайна хьалхашка оттадаь декхараш. Юхьера а котдаьлар хьалардар. Шийна дукхаваза зӀамигa сага а нийсвенна маьре яхар йоӀ. Ца битача балавзар редакцера болх. Шин бера нана я хӀана Зина.

Уж тӀаккьерча хана городерча культура отдела лекторски группа заведующе болх беш я Зина. Бехктоххаме гӀулакх де из. Лекторий балла, хана дӀадахача тайпара нийса лостам кулга, агитбригадай балла юкъе дакъа ше а дакъа лоацилга — дукха да де декараш. Зинай из дика вӀаштӀехьа а дехаш.

Цхьабакъда, зӀамигa йолча хана дениз дог чу йиша язйора морзо дӀекханза я Зина. Массеза шу да цо районерча газета хьинаре дакъа лоаца. ХӀанз шолагӀа шу да Зина «Сердало» штате воаца корреспондент йола. Районерча культура балхах а болхлоех а язду цо газета оагӀонаш тӀа. Редакца шийна тӀадилла моллагӀа а декхар сихен дизза кхоачашдеш лоагӀа Салтукиева Зина.

— Сона чӀоагӀа дега салаӀам хул, — йоах Зинас, — хьанмача къахьегама нахах газета оагӀонаш тӀа язва, дӀайха дош ала сай вӀаштӀехьдалача. Цунах сай гӀоза декхар лоархӀ аз. Цу гӀулакха дерригa а сай хьинар дӀадала хийна я а со.

Дакъале хилба, Зина, хьа общественни болх а вахара никъ а.

А. ХАРСИЕВ.

ТХА ТЕШАМЕ ГӀОНЧА

«Сердало» газет дешарашта дӀаяз а йицъаленза хила мег «Бокова Маикa — милице инспектор» яха а иштта кхыйола а А. Пьянкова яийн я я, оаза кепа йийта материалаш. Дог ца хилеш еша безам хилараа соагӀа. вай заман сег цецъаккха хала дала а, цхьа моллагӀа йоацача вай заман хьенина долча лоархӀамеча дешеех язъь хиларца а белгала хул уж. Цхьъанза цхьа дика оамал я йоала тха штате воацача корреспондентах. Цхьавар хӀеанг-дукха а кепайоазонех чам болча, шиъ материалаш газеташ тӀа кепа етта телевиденен радион гӀолла хоца аьлча моллагӀча темах лаьца статья а корреспонденци язъе могаргдолаш хетаж хул. Иштточарех вац вай вуцар.

Милице болхлоех, административни органий балха тайп-тайпарча дахарех язде дукхагӀа гӀора хул Андрей Иванович. Из кхетаде хала дац, дукхача шерашка милице органашка болх беш хиларца цар уйлаш, оамалаш, балха гӀулакхаш дӀаагӀа дова цуна.

ХӀаьта цу даьнье шо дешаш дола моллагӀа доа кӀоаргга хьахьокхара эза практически опыт сайна теоретически кийча-а йолаш ва из. Административни органашка болх беш хиннача юкъа цо чакхъаьккхай МВД Саратовски школа, тӀаккха шиъ шоатлъа инъ шу даьннача хана — заочно Нохч-ГӀалгӀай пачхьалкхен педагогически институте филологически отделени.

ДӀаӀаӀаьомача шоатхъа шу даьнна хургеий-кьоагӀ аьнна хетар, из пенсе ваха диъллагӀа шу да аьлча етта саг тешаргвац. Из иштта дала а, хьалха дукхача шерашка беча балло сайна йоаца оамал йитай цунца. Редакцеца ше да лоархӀамоя лаьца догавалa, цун укх гаргтарна ханара планаш йоазера тха коллективе воагӀаш вола из даим яхар сайна дош хьадде оалеш, задани къоастаь аьлча дӀаваха ра геттара сиха болаш хул.

...Сийлахь-боккхача Дай-мехка тӀом лаьттеча шерашка радиотелеграфист а волаш МагӀалбика, Грозне сигала лоравеча дакъа лаьцад цо. ТӀема шерашка денал гойтарах, машарча вахара хьинаре къахьегарах цхьаькта медаль еннай Андрей Ивановича.

Ткъаь кхейтлагӀа шу да ноь. Пьянков Коммунистически парте мугӀарашка вола. ХӀаьта коммунист пенсе вахача а партийни организацеца бувзам лоаттабе, общественни вахара юкъе шиъ низ дӀакхоачаш дола дакъа лаца дезаш волга дика хоеш ва из. СССР журналистий Союза член волча цо тешаме кхоачашду республика чурча гӀулакхий министерства политико-кхетама балха отдела штате воацача инспектора декхараш да-дарре аьлча, кепайоазон тӀа, телевиденен радиои гӀолла наьха юридически культура лакхъяре, милице балла лоархӀам дӀабовзийтара гӀоерзаь йола материалаш кийчъяра гӀо деш ва из.

С. ШАМИЕВ.

КЕРТТЕРА ТЕМА — ВАХАР

Добриев Мохьмадa Султан тха газета тӀа материалашта кепа етта волавенна пхи-илх шу да. Цу хана из болх беш вар № 9 йолча больницана чуйоагӀача «Красный молот» заводе медсанчаста рентгенологически кабинета заведующи волаш.

Цо духхьашха редакце хьаена материал лорий балхах лаьца ела а, «Партийни вахар» яхача рубрикана кӀал оттайир, болх тоабара коммунисташа лоацача дакъах дувцаш из хинадаь. ХӀаьта цу хьакъехьа доагӀар дизза ала бовзо йолаш вар Султан цу хана больницан партийни организаце секретара заместитель хиларца. Цул тӀехьагӀа цу партийни организаце секретарь волаш а хилар из.

Цу хана дениз редакцеца бувзам ца хоадабеш хьавоагӀа хӀанз тха штате воаца корреспондент вола ноа. С. М. Добриев.

МоллагӀча сага язъдара йола хоронаш шерра хьаллара чӀоагӀа хьтдув боалийташ хӀама де цо общественни вахара хьинаре дакъа лоацаш хилар. ТӀаккха цу даьнье Султан шиъ низи хьинари кхо деш воацилга ковргда цо хьалха дӀекхача шерашка а иштта хӀанз а кхоачашдеча общественни декхарашка хьажача. Массехк шу да из КПСС Ленински райкомерча партийни комиссе член вола. ХӀаьта 1976 шера дениз республика уналцӀано лорвеча министерства дарбан отдела вокхагӀволча инспекторалла болх беш вола из вӀаштта массехкзалагӀа аппарата партийни организаце секретара идеологически декхарта волча заместиталла хорж.

Цӏеча ЖӀарга республикански комитето чаккйоакача сандружинай кхьаша, II категорех вола республикански судья хиларах терра, даим яхар сайна дакъа лоацаш хул со, оаш дувц Султана. Из бахьан долаш цунна еннай «СССР граждански обороне отличник» яха знак.

Доккхал деш дувц цо ше 1955 — 1960 шш. Карагандински медицински институте студент волаш целинни латташ карадерзадеш, ма дарра аьлча вӀаштта кхаь шера ялета хьувнъем кулаш хинна хиларах. ХӀаьта цига нийи хьинари ца кхоадеш къахьегарах шийна ВЛКСМ ЦК яхь Сийлен грамота яӀанз а тӀехьа оза хеташ лелаю цо, дийша аьлча гӀона тайп-тайпарча дарбан учреждениеша ткъеста шера болх беш хьаӀайна Сийлен грамоташ вӀазига еца а.

Министерства балха оттапалье дениз лакхерча категорех вола лор-рентгенолог хинав цох.

Медицински дешаех лаьца тхоаш шоа доггув хьакъехьа хеттар де дезаш хилча я цу даькъе тхоашта новкъостал нийслаца цу саьрто Султан догвох тхона, хӀаьта шиъ йиш йола новкъостал ца деш цо дита а дац тхо.

С. МАЙСИГОВ.

7 МАЕ — РАДИО ДИ

КЪАМАЬЛ ДУ ГРОЗНЕРА!

7-ча мае вай мехка белгалдоаккх радио Ди. Радион телевиденен журналистий, бувзамен радиопромышленностен болхлой дерригача советски халкъа доккха цӀей а хинна дӀаэттад из ди. Тахан советски телевидении радиовещании миллионаш болча советски наьха духовни вахарера дӀагӀоестаде йиш йоаца дакъа да. Цар лоархӀам къаьгга белгалбаьккхар КПСС XXV съезде. Съезда трибуне тӀера пропаганден массови информацеи кхыйолча средствашца цхьана радион телевидении общественни лоархӀама баьча махо, парте хӀара денна еча йоазоно журналистий дегаш айду, кердa хьинар тӀахьехийт, беркатегӀа болх бе безам болийт.

Тахнера радио, Владимир Ильич Ленина ма аллара, къеат ца доза, миччахьа а кхача йиш йола газет а бувзама низ бола тоpa а я. Цудухьа Коммунистически парте а Советски правительства а Сийлахь-йоккха социалистически революци яьнача хьалхарча денош дениз чӀоагӀа торка яь радиовещани дегӀайоалаера. Хьожаргда вай исторе оагӀонашка. Халача 1918 шера, моаха къиза граждански тӀом латтача хана, Нижни Новгороде вӀашагӀъелла хинна радиолаборатори яр — советски Ӏаьдало эггара хьалха йиллареx йолча Ӏилмен учреждении цӀ.

«Оаш радио кхоллаш дегӀайоалаеш бокхха болх барах шоана чӀоагӀа барнаш ала а се цунах вокхий веш хилар белгалденнха а лоа сона. Къьзат а ца дезаш миччахьа кхача йиш йола оаш хьекхолла газет доккха гӀулакх кургда», яздьад В. И. Ленина Нижненовгородски радиолабораторе кулгалхошка. ХӀара советски сага вахара юкъе яха телевидении радион оперативни информацеи дӀекхайкхара а къахьегамхой кхетам дегӀабоалабара а Ӏалашмате боккхa лоархӀам бола средстваш хилар. Вай республика эггара хьалха радиос къамаьл дир 1928 шера бӀаьсти. Радиостанци хьалъеш боккха болх бир моттигерча партийни а советски а организацеша, города къахьегамхоша.

Грозне радиостанци хьалъе сецам бир Грозненски горисполкомо. Общественни организацей новкъосталца Нижни Новгороде радиоаппаратурана заказ дир. 1928 шера Грозненски радиостанци болх бе йолавлар. Цох хоам беш моттигерча кепайоазоно яздора: «Тахан апреля 17-гӀа ди белгалдаьнна ди да. Сайрийна 7 сахьат даьлча эфире гӀолла кхайкаде долаедир «Алло! Алло! Алло! ЛадугӀалаш Грозненски радиостанцега» яхаш.

Эггара хьалха цун начальник вар Балтийски флоте радист хинна Макаров. Цу хана сахьата гаргга йора передачаш. Газетий обзорехи моттигерча вахара хроникехи латтар уж передачаш. Грозненски цун промышленни районашта, нохчий цхьайолча юрташта гӀулакх деш яр из радиостанци. 1930 шера нохчийн гӀалгӀайн юрташка радио йилла йолайир. Юртарча моттигашта юкъе эггара хьалха радиоузел хьайиллар Урус-Мартане. Шиъ болх бе йолавеннача хана дениз Нохч-ГӀалгӀай радио хьаннай парте а правительства а решенешта пропаганда еш, уж кхоачашъяра къахьегамхой оарцагӀбоахаш, республике хиннача Ӏалаьмате доккхийча социально-экономически культурни кхуьцамех, советски наьха вахарах дувцаш.

Республика радио истори массе хана бувцаш кургба хьалхара радиожурналисташ. Уж ба Мусаев Мохьмад — кердача хоаний редактор, Ведзижев Идрис — переводчик, Хамхоев Ахьмад — иллиалархо, Нагапетян Вартан — радиовещане комитета председатель, Дидиев Саӏид, Магомедов Нохьа — корреспонденташ, Дешириев Юнус, Коротков Николай — редакторaш, Жуков Афанасий — инженер.

Вай республике къаьгга дийцад гуш да Коммунистически партей Советски правительствам радион телевидении дегӀайоалаеш мел чӀоагӀа йоазо ю. ХӀана Нохч-ГӀалгӀайче болх беш я радиостанцеш: РВ-23, УКВ, телевизионни центр, дӀагоза лелa телевизионни станци. Денбус шин программагӀа 11 сахьата эрсийн, нохчийн, гӀалгӀайн меттала моттигера радиопередачаш ю. Шерагара шу массе доал республика городешкои юрташкои дукхагӀа хул ретрансляторaш, радиоприемникеш, телевизорaш. ХӀанз Нохч-ГӀалгӀайче а 500 эзар радиоприемник, 227 эзар телевизор.

Бокъонца йола пропагандисти агитатори хинна ца Ӏеш, хӀара дийнахьа ханахо кхоачешду сай дола гӀулакхаш вӀашгӀаьдоахер а я советски радион телевидении. Мехка экономика дерригача доакъошка, Ӏилмана, техникане, культурена кердагӀ мел доалар, прогрессивни мел дар хьалхоаб цар. Телевиденен радион творчески коллектива хьинаре дакъа лоац парте планаш кхоачашъяра къахьегамхой оарцагӀбоахаш. РадиоладугӀараща дика йовзаш а педугӀа чӀоагӀа дог доагӀаш а я «Социалистически яьа дивеник», «Юрта Ӏуйре», «Болхлой вахар» яха передачаш. Цар дувц производстве хьалхалаттарех, новаторех, цар доахача къахьегама толамех.

КПСС XXV съезде, парте Централен Комитета а Нохч-ГӀалгӀай обкома а пленумий решенеш вахаре кхоачашъяра къовсам а лоаттабеш радио редакцеша шоай идеологически балха тӀа боккха терам тӀабохийт къахьегамхошта идейно-политически, интернационални, атеистически кхетам балара. Цу дешашта хетадь радиожурналаш а передачий циклаш а я.

Идейно-политически, интернационални, атеистически кхетам балара йолча темех йолча передачий идейно-художественни боарам дикка лакхбеннаб 1978 шера 25 мае КПСС обкома бюрос «Республика къахьегамхошта интернационални патриотически кхетам балара телевиденен радиовещанен комитето беча балхаз дола дош дийцачул тӀехьагӀа. Хийцай вешане сетка, хьийиллай керда рубрикаш, арахец керда журналаш, передачий циклаш, чӀоагӀбеннаб радиоладугӀарашцара бувзам. ДегӀаенай редакционни почта. Бакъда, де дезараш дукха да.

М. АУШЕВ,
телевиденен радиовещанен Нохч-ГӀалгӀай АССР Пачхьалкхен Комитета председателга заместитель, исторически Ӏилмай кандидат.

ГАЗЕТ ДЕШАРАШТА

БАКЪАХЬА ХЕТ...

Сона хетачох, гӀалгӀашта юкъе леладеча гӀулакхех лаьца кӀезига язду газета оагӀош тӀа. Дукха да хӀанз а тӀехьа вайна юкъе дӀаьлахча замах юхедисе во дараш.

Царех да кхьаболча наха урдом доалилга, мехкарий удбелга, кхелаш а хувцеш юкъера гӀулакхаш къестаде гӀертилга. Саг йоагӀача йодача саькардам ца хулийтараш, шийна везачуннача зӀамигача сегага йоӀ маьре ца йохийтараш, мехкарашка ца дешийтараш болаш бe хӀанз а. Уж сий доаца гӀулакхаш оаьа а хоадаба юкъера дӀадоахаргдола хӀана де деза вай массане а. Цу гӀулакха юкъе доккха дакъа лаца доагӀа «Сердало» газето. Шиъ оагӀош тӀа цо каст-каста дика дараш а дувцаш, во дараш а хьахьокхаш, наьха вахарна дувзадена дола гӀулакхаш дувцаре, сона хетачох йоккха тӀехьале хургйар хьалкхувш йоагӀача вай къоначa тӀехьенна а вай сий деш лелабеча боккхагӀбараша а.

С. АУШЕВ.

Газета оагӀоша кхы а дикагӀа чулоацам болаш, вай хана ца доагӀа гӀулакхаш леладеш, лоралга вахьнечунна яра критика еш хилча, вай вахаре нийслуш дола во гӀулакхаш дӀадатара ко гӀо дергдар аьнна хет сона.

«Сердало» газета тӀа «Юв», «КӀарцхал» яхараш санна йола материалаш кепаеттаж хилча, халахете а, хӀана а тӀехьа болаш бола наьчахьалхена наьхен доалахьенна кулгаш тӀаккхуддаршица зехатохаро, кхьбараш ду наькъа тӀа ца балийтара гӀо хургдар.

Массадолча къамий санна, гӀалгӀай къамах а ба шоай дезала хах ца беш, харцахьа бахьле, дукха еттай кхуйлаш, дезалашта алименташ дӀа ца луш бараш а. Царна хьара къовсам лоаттаба безa газета болхлоеш.

Сай къамаьла чаккхдоалаш, сона лов «Сердало» газета редакце болхлой кепайоазон денца даькъала бувцаш тӀехьа тӀаймоагӀача хана вай хаакъ нийсача новкъа дӀакхувлара шоай творчески балха тӀа цар латтув баьара.

Л. АЗИЕВА.
«Чечингушвестьбыт» объединене № 8 йолча ателье заведующи.

Газет сиха а гӀилат доацаш а арадалар дуаккхача даьккъе тӀийша да линотипистий балхах. Цудухьа редакционни болхлой эггара тешаметӀа бола новкъостий а гӀончий а ба уж.

Тха фотокорреспондента И. Плиева даьккхача сурта тӀа шоена гу «Грозненский рабочий» издательства типографе линотипистaш Эгиева Марем Раутакина Лидия Александровнан.

Кхо шу хьалха итт класс яьккхачул тӀехьагӀа, линотиписта учеиицалла балха ера Марем. Бакъда йоккха опыт йолча новкъосташa гӀо дар бахьанне хӀана цох хиннай йоза гоноанча. Шиъ декхар цӀена кхоачашде гӀерташ, уллув бол бечарех тӀехьа ца йиса гӀерташ хьайоагӀа из. ХӀаьта эшаш хуле, укх сурта тӀа шоена гучча тайпара, цунна новкъостал де кийча я балха опыт йола Л. А. Раутнина, кхьбола дилотиписташ.

ТХА ПЕНГАЗЕТ

Массехк шера Старопромысловски районе пенгазетий хьажарашка «Бурильщик» яхача тха газето массаза а хьалхара моттигаш йоах, укх шера а из моттиг яьккхай оаха. Цкъа-дале, из дика да, шолагӀа-дале, цу гӀулакхо кхы а чӀоагӀагӀа аьбу тха бехктохкам.

Газет дика хургда цун редколлеги творчески низ болаш хуле, корреспондентски актив шера хуле. Из гӀулакх тха дика латт.

Тха редколлеге дикъа лоацаш дукха нах ба. Царех ва редколлеге ветеран УБР керттера технолог А. К. Волжин. Технологе гӀулакхаш дика довзаш, царех дика кхеташ специалист ва из. Цудухьа болхлошта меттел, специалисташта а дика кхеташ лур я цун материалаш. Дуьккхача хана газете бола баьб слесарa — инструментальщика Д. Г. Сайфулина. Коммунист, тӀема а къахьегама а ветеран ва из. Ше башха дийша вецe а, балха нийслуш долча кхоачамбоацарашта критика еш, дикагӀа болча къахьегамхоех дӀайха дешаш оалаш хул цо язъеш йола заметкаш. корреспонденцеш. ХӀанз пенсе ва из, бакъда, тхо дин ца деш хӀанз а тӀехьа каст каста ухийт цо ткогга тайп-тайпара материалаш. Тха редколлеге чувоагӀаш ва районе эггара дикагӀчарех цаӀ лоархӀаш вола пропагандист, къахьегама а тӀема а ветеран И. И. Сафонов. Газета тӀа партийни вахарах материалаш язъю цо. Дувц УБР волнтеружокий гӀулакхехи царна хьалхашка латтача проблемехи. Дика сурташ, карикатураш ца хилча хоза хетац газет. Из болх дика лелабу геологически отдела начальника В. С. Реброва. Дика корректор а эшаш ва газета, из декхар дика кхоачашду вокхагӀа волча геолога Ю. В. Любина.

Йоккха я тха корреспондентски актив а. Шерагара шерага дукхагӀа хул из. Царех цхьабараш дагъа лоацаш ба газета хӀара номер кийчъеча. Уж ба Т. Я. Гайсумов, Н. Полупанова. Уж бахьан долаш газет дешархашта дика довз, бурув деттача нийслуш дола кхоачамбоацараш, рационализаторийи изобретателийи гӀулакхаш. Бригадашта юкъерча социалистически яхьа гӀулакхех лаьца массазара рубрика лелаю К. С. Гасанбекова. Дика лел комсомолцех а кегиpхоех а йолча рубрика болх а. Уж материалаш язъю комсомола комитета членаша.

Цкъа, цхьан дийнахьа элира аз цхьа зӀамига саг тӀера ца воалаш дӀаьхдаь дешаш воаллар тха газет. Цу гӀулакхо цец а яьккха, цунна дӀатӀаьха хаьттар аз «Фу хет хьона, дика дий газет» — аьнна. «Даьра да дика-м», — аьнна жоп а денна, сога хаьттир зӀамигача саго: «Аз язъе мегаргий газета тӀа заметкаш?». Дукха ха ялалехьа шиъ хьехамчах Дахшукаев Абийх язъь очерк а яьнаш вера из. Цу хана дешa газета тӀа каст-каста арахоэл цун заметкаш, статьяш. Цул совгӀа, шоай бригаде «Къахьегама листок» арахецар а из ва, хӀанз бурувдеттар вола Ялхароев Ваха. Иштта, шоай бригаде «Къахьегама листок» арахийца ца Ӏеш, «Бурильщике» хьинаре дакъа лоацаш ба бурувдеттар П. Комаров а, лоабата маркхала инженераш Т. Толмачева, Л. И. Марцелова, бурувдеттарчун гӀоната Е. Бортников, кхьбараш.

Кхаинахах лаьца материалаш каст-каста язъю цеха начальника Р. А. Лопатинас. ХӀара шу дӀадоладуш дӀадахача шера карагӀдаьннарехи хьатӀаэттача шеро хьалхашка уттадеш долча декхарехи лаьца обзорни статьяш язъю УБР начальника Ю. А. Лутовинова.

Администраце, партноама, буркома, новкъосталца дика лел тха газете дикагӀа болча болхлоех, хьехамчех, болхлой салаӀарох йолча теорий, дувцарий, статьяй конкурс. ДикагӀа йола корреспонденцеш язъьрашта тайп-тайпара совгӀаташ тел. Иштта, совгӀаташ делар Сийлахь-боккхача Дай-мехка тӀем тӀа хотало яьккха 30 шу дизара, керда Конституци тӀаэцара хетаь дикагӀа йола материалаш язъьрашта.

Редакце шиъ керттера декхар лоархӀ кхоачамбоацараш гучадоахаш язъяь материалаш цу гӀулакхашта бехке барашa шиъ ханнахьа доагӀаш дола жоп далари. Цу гӀулакхаша айду газета сий, тойт кепайоазув низ болаш хӀама йолга. Къаьста чӀоагӀа «етт» тха газето малара тӀехьабаьнарашта.

Депутатий йоаккхоех а язду газета тӀа. Вайна ма харра, депутатий группаш дукха ха йоацаш мара вӀашагӀъехка йолаьлац производствашка. Цудухьа вахарера из керда гӀулах юстера дитац оаха. Даиман бӀарг тӀалоаттабу цунна. Массазахьа а дӀадаьржад Машара фонда ахча гулдар а. Бригадашка, цехашка из гӀулакх мишта латт дувцаш йола материалаш каст-каста тӀаювл тха газета тӀа. Мехка а УБР коллектива а вахара цхьа дика болам битац оаха тхоай газет дешарашта дӀа ца боаьйтаж.

З. СОЛОВЬЕВА,
Старогрозненски УБР «Бурильщик» яхача пенгазета редактор.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

КЪОНАЧА КОММУНИСТИЙ ШКОЛЕ

КПСС XXV съезда решенеш, иттлагIча пятилетна декхарш кхочашдаре ди тIекъа шоай хьинари низи совбоахаш къахьег Ленина орден лелаеча «Грознефть» объединене Грозненски буруъ тохара балхий управлене къахьегамхоша. Цу гIулакха уж оарцагIбоахаш йолча тха партийни комитето чIоагIа тервам тIаухийташ леладу къонача коммунисташта ихетам балара, шоашта тIадекка деккараш кхоачашдеча уж тIах аьнна хилара дешаш.

Шоллагiа шу да оаха къонача коммунистий школа вIашагIъелла. Цига дешаш ба бурувдеттараш, цар гIойчий, дизелисташ-мотористаш, электромонтераш, слесараш, операторазп, инженерно-технически балхахой. Мадарра аьлча, 31 ладувгIархочох латт из. Царех нийс салакхера дешара заведени чакхъяьнхка ва, 22 — кийъера образовани йолаш. Иштта дешара боарам болаш уж хилaро йиш хулийт царга цо-шоашка дукхагIа знанеш Iомалийтара дешар тIадерзаде.

Дешара программа тIа керттера моттиг дIалоац организационно - партийни балха дешаша. ХIаьта иштта цхьайола лекцеш ешаргъя Iилмо - технически прогресс сихъярах, хьалха латтача опытах, управлене балхаца дувзаденнача кхача гIулакхех лаьца.

Школе йолаш я эшаш йола гойтора пособеш. ХIара занятиш дIайолаллалехьа управленех цун подразделенейи технико - экономически хьоихамаш хьахьоихаш дола плакаташ хьалъохк, «Партийни вахар» яхача стенда тIа тоха материалаш гулъю.

Тхоай хIара занятиш ладувгIараша безаме хетаргйолча тайпара вIашттIехьъякха, тема юкъача хана цар хьинаре дакъа лоацаргдола гIулакх до гIерт тхо.

Март бетта хиннача цхьан занятех лаьца дувца безам ба са. «КПСС — коммунизм хьалъеш долча советски халкъа кулгалдун лостам телен низ» яха лекци йийшар партийни комитета секретара П. И. Любина. тIаккха «Москвая Бауманский хорикамий округа харжархошта хьалхашка нов. Л. И. Брежнева даь къамаьл — вай дIахо йолача хана болх бара йола деналера программа» яхача докладега ладийгIар.

Цул тIехьагIа ладувгIархочо № 2 йолча районни инженерно - технологически службе воахагIа волча инженера - геолога И. А. Магомадова «Демократически централизм — парте организационни строенен балха кулгалдарен принцип» яха реферат йийшар. хIаьта цу служба смена начальника Э. А. Бабиджанова—«КПСС членаш хилара ленински принципаш».

Дувца оттадаь дешаш дIахо доашхаш къамаьлаш дир ладувгIараша. Бухсоцаш, иттлагIча пятилетка дизлагIча шера тIанийца социалистически декхараш кхоачашделга вIаштIехьдаккхарах, карарча шера хьалхарча шин бетта управлене подразделенеша даьхача технико-экономически хьонхамех лаьца ховмаш дир.

Практико хьахьоккаш ма хиллара, ладувгIарий сакхетам лакхбара чIоагIа пайдане хIама да уж тайп-тайпарча дешаех лаьца рефераташ кийчъе Iомабар. ТIаккха, ховш ма дий, литератураца болх бе харца мара из деййиш йоацилга. Литератураца болх дукхагIа бечар кийчъю рефераташ в чулоацам кIоаргагIа болаш хул. хIаьта царех дикагIъараш оаха къахьегама коллективашна еша могаю. Школе Iомадеча дешашта юкъе лоархIаме моттиг дIалоац ленински къамий политико. Занятеш еча хана СССР союзнии автономнии республикай вахарпара къаьхта масалаш а нкулаш, дIасойт уж экономически а культурни а дакъе сиха дегIаухилга вай мехка дахача халкъаша вежарий хьисале вIаши новкъостал дарах хьахиннар долга. Цу деррига а ладувгIарий сакхетаме чIоагIъю советски патриотизма социалистически интернационализман уйлаш.

Иштта, къонача коммунистий школе нйеча знанеша новкъостал ду ладувгIарий къахьегама хьинар айдара, цар общественни вахаре лоаца дакъа доккхагIа хилийтара.

Управлене партийни комитето кIеснга болх бац коммунистий мутIараю шердара оала тхоай резерв лоархIача къонача болхлоаца, инженерно - технически балхахоща. Цу дакъе шерра могаду дьесамчал, къонача болхлоита ветеранаша шефство лоаттаелга санна йола балха формаш. Цар йиш хулийт балха къайленаш сихатIа кагийча нахан мехкарштен дIайовлийта, шоай професса цара езаллийта, коллективизма чам бовзийта.

Тха йоккхача коллективера кхоалагIа дакъа хIана бац аьнна бараш комсомольски хи йола нах бе, вешта аьлча, ткъаь бархI шу даланза. Цу деррига а дIадох тхогара магирхоата, къастта а коммунисташтен комсомольцаштен юкъе беш бола болх хаддаза даим эргабоахаш тоабеш бенга. Из декхар чакхдоаккхача партийни организаце хIама кот гIортола ю къонача коммунистий школах.

Организационни а хьетама а болх шерра боарижабар бахьен долаш иттлагIча пятилетко хьалхарча ихьь шера задансах лоархIаьай коллектив. Аьттув болаш чакхъьяьнхай карарча шера хьалхара квартал а. КIоарга бурув тохара задани 105,6 процент, бурув тохлга сихдара — 102,6 процент, къахьегама овсарле лакхъяра — 105,4 процент кхоачашгьаьй. ПланагIа лийрдIа бола пайда хьахиннаб.

Ихь а овсаргIа къахьийтар коллективо а цун хIара доакъошчохо а дунен хьалкъашта юкъерча къахьегамхой цIейна — ЦхьоалагIча майна пачьадахача денопнн.

В. ВЕЛЕЦКИЙ,
Грозненски бурув тохара балхий управлене къонача коммунистий школа кулгалхо.

Кулгалхои коллективи

Маьлкагахьа леста сийрдебаьццара нарсий хетолгаш, тай техача санна нийса даьха хаьсаш. Хьахиннача дарсий бурилгашта халла хетолгех доакха IажагIа зизаш. Цу тайпара сурт хьалкашка эттар тха бIаргашта XIX-ча партсъезда цIерагIча колхоза консервни цеха теплица хаIара санагIал чухьа оаха гIа бовккхача. Малав-хьогI цу тамашийнача боахама да?

...Сибирлиа Спиро Евгений Леонидовича цIаккха а дага ихинадац шив Кавказе дахa а болх бе а безарг ма бий аьнна. «Цкъа Лермере Дербанте гаргара нах болча дахар сон са сесаги мотоциклаца. Иштта цхьа шой тайпара дIаяхьа лаьрхIадар оаха отпуск. Цу наькъа доагIаш Ассиновке бийса яьккхар оаха. Iуйрийна хьал а гIайтта, станице гIолла Iодоладелар тхо. Эса йисте гIолла сангъердаш лийлар. Iаламо цецдаьхар тхо, нах а дего къоабалбош бар. Иллеца оалаш ма дарра, «Иштта ихы цIенах ца хьеташ висар со...». Цу тайпара, 1961 шера дена дах тхо Сунженски районаг», — яхаш дувц цо.

Юххьанца Ассиновскерча консервни заводе механикелла болх беш хилар Евгений Леонидович, цул тIехьагIа — Сунженски заводе (хIане консервни цех я укхаза) керттерча инженерилла. 1969 шера парте районе кхайкха тIа а вийха, XIX партсъезда цIерагIча колхоза консервни цеха доал деза тIадиллар цунна.

Ах ала йиш йолаш вацар из. «Парте ма вохийтарий, тIаккха цига дукхагIа эшаш вар-кх. Дикахал даш вар со сайх беннача тешамах, цудухьа сай дика кховчар дора аз из ца боабе гIерташ. Юххьанца хала дар керда коллектив, керда юкъ моттиг, къахьегама дисциплина «астагIа» лелхар. ХIаьта, нагахьа санна колхоза партийни организацетахьара новкъостал хиннадецаре, дукха къахьета дезаргдар са кердача моттиге дIатарвала гIерташ. Сай ледарлонаш а нийслора. Кердача моттигерa сай, юххьанцара гIулакхий дата декача хIана а тIехьа волавала дог отт са», — дувц цо ннийне дагадаьхараш.

Цхи шу хьалхагIа завода консервни цехе нарсаш кхею йиъ теплица хьалйир. ГIулакх доваш лаьр уж. Хиден фецех йIоахьеш хиларал совгIа, лаьттанна вIалхаре йоагIаш а вIохьал я царна. Ерригa цар дIалоаца моттиг 0,24 гектар я. Цхьабакъда цар ондo даькъа дулл колхоза гIане.

Цу теплички боахамо соехка 10 эзар сома цIена пайда бир. 24 тонн йолна лаьрхIа хиннача метте, пачтахьа кхенга еккар 28 тонн нарсаш. Из бокка толам ба юххьанца дена болх беш хьабоагIача теплицерча болхлой Я. Хоменскаяй, О. Мулешовай, В. П. Варнавскаяй. Шоай знанеши опыти къонача болхлочоа Л. Сидельниковна дIалла гIерт уж.

Болхлой в консервни цеха а керттера вяз — уж йиъ кхалсаг я. Цу массане а эттара чIоагIагIа эшаш йола профессеш я. Iей — теплицешка. аьхки — цехе. Иштта бу цар болх.

Е. Л. Спирос чIоагIа доккхал ду царех: «IалIьмате дика санлетем болаш, халонех кхераш боаца кхалнах ба уж. Февраль бетта юххье полиэтиленови плешкаца дIакъоало долалу тхо теплицаш. цул тIехьагIа тIагIоллaрча тIоаяе дизла чудехь хьалхахде — хьаргIара дена лаьтта, обалировка ю оаха, удобренеш тоес. хIаьта боарамеча температурега кхоачаш лаьтта дIоахдеча нарсий га дIадув. Оаха кхедер керттерча дакъе «гибрид майсих» яха фу да. Хьувкъам лаьха душ сорт да из. Теплицерча пайда эза мегарболча моттига цхьон квадратни метр тIара 10 килограммал кIезигагIа доцаш баьццараш гулду оаха хIара шера. ХIаьта теплицаш пленкаца дIакъоала йолаелча дена тьувкъам чуэццалца беш бола болх тха сий долча шалнаха бу».

Нарсий хьувкъам эттара хьалха теплицашкарча температурах тийша ба. Цхьа бахьан а температуре лоархIагIа аьлча, гIьргаш дов тарлу. ТIаккха дайна даьнвад дукхача деношка хьийга къа. Из ца хилийтар дуцха температурни режим лораеш хьалой санна ха тIа латт котельнера кочегараш Ю. Турааин Г. Мулешовн, теплогенераторий машинисташ И. Руденови И. Кузнецови.

Кулгалхои коллективи... Ванъ бац коллективе кулгалхочун лоархIам IотеIабеш бараш. Даьхен задонеш толаме кхочашъеш йола чIоагIа, барт тайна коллектива вIашагIтоха мегад тиъо шу партийни стаж а йолаш волча коммуниста Спиро Евгений Леонидовича. Цо нах пийна тIехьа баьхаб массанена а кIордадаьча «дасса-ча» хаберашца а ца боахаш, дизлача гIулакхашца. Цар материальни безам тIазаеб цо. Аьха дIадахача цхьан шера шоай къахьегамах ихь тIа а 900 сом кйцад теплицашкарча кхалнаха. Дезала бюджета IотIанкийтта кIезига чот яц из. Цу тайпара поопрене гIулакхаш леладу консервни цехе а, арахецача продукце дукхалена дикален хьежна лаьм IотIанхет алдена.

Колхоз дегIайоалара перспективни плана тIа лаьрхIад консервни цеха теплицей ларда тIа теплични боахам хьобе. ХIаьта лоархIа-бергий аьо цу гIулакхах аьнна шийга хаьттача, Евгений Леонидовича вела а хьежа, мон дезар: «Толам балга эттара хьалхарча аргIанна болхлоех тийша да. хIаьта со доллача хIамайна царех бIубенна а ва. ТIаккха лоархIадерг чургда-кх тхо».

В. ЛЕБЕРДА.

ГIУЛАКХАШ ДИКА ЛЕЛ

Укх шера наччахьалхенга 1750 тонн шурех 130 тонн дулли дохка дезаш ба Грозненски района «Куларинский» яхача совхоза хьайбеш лелладераш. Продукци дукхагIа яккха йиш хулийта керда торонаш оарцагIа а ехьа чIагеIIа къахьеташ ба уж ер шу доладелча дена. Къьстта тервам тIабохийт чуоттадаь латта хьайбаш рационга хьажжа кхабера. цара ма-хулла дикагIа Iунал дара.

Цухуьа дIабахача хьаь бетте 714 килограмм шура яьккхар совхозе гIолла хIара Iаттагара. Из я совхой цу юкъа яьнкха хиначул 148 килограмм дукхагIа! ХIаьта цу гIулакхо вIаштIехьдалийтар халкъбоахама план 340 йолаш лаччахьалхенга 369 тонн шура йохаа.

Уж толамаш дала къьстта доккха новкъостал дир социалистически айсе хьалха латтача доярнаша Гашаева Зугаша. Сатуева Елизаветас, Нухаева Себилас, Саидова Зухайс, Нажаева Лайлас, Сапцова Докадас, Арсамакова Зарас, Абакарова Курас. Шоай леладераша Батиева Курмана. Каурнукаева Баматус, Ибрагимова Табарикас.; бема Iуша Шитиков Николая, Ибаев Хасбулата, Дадаев Алавиа; хьайбай помещенешкара кхо, пухаш арейоахача транспортераш-ка хьожаш болча слесаранча-наладчикаша Соломенов Абдурахмана, Исаков Юнуса. кхычар. Ферма коллективашта юкъе лаьрхача яхье хьалха Абдулвинова Маликас кулгалдер я. ХIара Iаттагара 728 килограмм шура яьккхар цуя къахьегамхоша хьалхарча квартале. царел дукха тIехьабисанявр хьалха шIа хеза хиннача доярмас Кадырова. Яхас кулгалдечу шоллагIча ферма хьайбаш леладереш а. Цар 700 килограмм шура яьккхай хIара Iаттагара.

М. ХАМАТХАНОВ.

СУРТАЦI ТIА: «Куларинский» совхоза дикагIбола хьайбаш леладераш: лакхерчун тIа бежа Iу Н. Шитиков. лохерчун тIа (аьрдехьара аьттехьа) доярнаш Арсамикова Зара. Нажаева Лайла, Нухаева Себила.

Я. ЦУЕВА суртеш.

ХИЙ ДЕХКАЧА ЛАЬТТАШКА КОМСАШ ХЬУВКЪАЕ

КПСС ЦК шольски (1978 шера) Пленуме шо къамаьл деш КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела новкъоста Л. И. Брежнева аьшад: «Мелиорацега дукха рузкъа дIадохийт. хьаьй тоъал низ бола производственни база, хьалхийнай кадраш. Цо вайна бокъо лу хий декачеи докъадаьчеи лаьтташкара йоахача продукцега дIададахийтар дукха а дукхагIа юха хьедоаккхилга юрта боахамен хин боахамен болхлошнара хьадеха».

Из лоархIаме указаш ше ма-ярра вай республикерча къахьегамхошта а йоагIаш я. Нохч-ГIалгIайчен лаьттеш леладу керттера районаш йокъал уттача зоне яда, цудухьа хий декилга да хIара гектара хьувкъам лакхбара керттера хьал.

1979 шера 1 январь хьатIаккхоачача хана «Чеченингушвино» яхача объединене чуйоагIар комсаш лелаю специализированни 34 совхоз. Керттерча дакъе цу совхозашка ихеергйолаш оттадаьд республике йоаха комсаш. Ерригнай дар лаьрхIача 33138 гектар хий дехка лаьтташ да царех 30-не.

Вай республике хий декилга, тIоадал кхоачам боалаш йоацача ерригача районашка а санна, комсаш лелаелга дIахо чIоагIагIа дегIадоладергдолча гIулакхех цаI да. Комсий гаьнийй оьш чIоагIду цо. Хоьш да, керттера условеш (биззача боараме удобренеш тоесар. гаьнашца бе беза болх шийй ханнахьен дикен чакхбаккхар, кхидараш) кхоачашъеш хилча, цу тIа комсашта хий а дийхкача. цар хьувкъам 2-зза совгIа лакхлулга.

Хий дехкача хава лоархIамегIара хьал лархIа доагIа, кхы тайпа Iунал дарца цхьана, хий дехкера боарами бустами нийса делабар. Лаьттан тайпашка хьежжа, 0,8 метрагера 2,5 метрга кхоачаш кIоарга дашийта деза лаьтта хий дуллача хана.

МагIалбика районе 1,2 метр кIоарга дошадича кхоачам ба лаьтта. хIана аьлча цигара лаьтташ геттара дукха Iочудуъ, цу тIа а керттерча дакъе назал сомал долча лаьттан тIоаца я хиво йоша а я лъ Iочукаргйола, гаьнашта эша хьоаналаш.

Цу районерча комсий бешамашта дехна могадеча хин боарам — гектара тIа 3000 кубически метр. Из боарам хьахул тIоадал чуйолийтара цкъа диллача а (гектара тIа 1000 — 1200 кубометр) 600 — 800 кубометра боараме вегетацена шозза-кхозза диллача а хих.

Надтеречни, Наурски, Гудермесски районашка тIоадал кIезигагIа хиларах (йоачаш кIезигагIа хул укхаза. Iы хьалгIетташ дукхагIа докъалу лаьтта) гектара тIа дуллача хин боарам 400 кубометр могабаьб. Цу хьалашка чIоагIа пайдана да гектара тIа 1500 — 1800 кубометр боарам а болаш 2 — 2,5 метр кIоарга чудуаргдолаш лаьттах тIоадал чуйолийтаиш диллa хий. Вегетаци йолча юкъагIа 3-ззачул кIезигагIа доацаш дилла деза хий. хIара гектара тIа 600 — 800 кубически метр а кхоачийташ.

Хий дулларгдола ха къоастаеча хана гергалде деза метеорологически хьалех тийша дола Iы гIеттарах лаьтта докъадалар, хIара культура башхалонаш. Боккхача лоархIаме да тIоадал кхоачам боацаш хиларах хьувкъама Iоаткъам чIоагIагIа хулача хана хий диллар. Вегетаци йолза юкъагIа лаьттан тIоадалгв хьежжа, цхьабакъда зиза тохале хьалхагIа (20 — 25 мае) дехка деза хий.

Комсий вегетаце эттара бехктоххамегIа йолча ханех цаI я комсашта зиза тохаш яр. Из комсий гаьнашта эггара низнъалагIа йола ха я, хIаьта зиза дика тохара лаьттанцара хьаувза хьоаналаш дукхагIа эш. Зиза доаккхача хана хетолгаш дIахо дIаьхлу, юха шера хургболча хьувкъама эга кхоачам вIашагIтоха йолалу. Из ха я овлаш эттара дукхагIа дегIадоагIар а. Цудухьа, аьттув болаш долча кхача хьалашца цхьана чIоагIа лоархIам болаш да зиза доаккхача хава комсий гаьнашта чIоагIа эшаш дола хий кхоачам хилар дилар.

ШоалагIа дуллаш дола хий диллалва дарсдаш эетолгаша дахьа дегI ходалла лаьгIдаьчеи хьахиннa комсий бурилгаш хийца йоккха хулаш латтачен хана (10 — 15 юне). Цу хана гIа дукха техе а хий шортта эшаш а хул комсий гаьнаш.

КхоалагIа дуллаш дола хий комсаш кхачале 2 кIира хьалха дилла могаду.

Комсий гаьнаш дика Iангара яларан вегетаци йолаялале хьалхарча юкъагIа хиланза яргйоаца тIоадал лаьттанна Iоаяран боккхача лоархIаме да тIоадал чуйолийташ дуллаш дола хий. Цу гIулакха дуллаш дола хий гурахьа комсаш чуйна ма яьлчегIе а дилла деза зиза тохара гурахьа кийчо е йолалуча хана лаьттанна кхоачам боллаш тIоадал хилийтар духьа.

Лаьттанца тIоадал Iовеш гурахьа. октябрь бовш — ноябрь болалуш комсашта дилла хий Iай диллачул пайданегIа да хьатIадоагIача шера чIоагIа дикагIа тохийтара, хIаьта Iай шелал хьаьттачул тIехьагIа болх социйт комсаша.

Комсаш лелаяра технологи дертIа чакхйоахача, гаьнашта шийй ханнахьа Iунал деча, кхоачам болаш минеральни удобренеш тувсача, лазаршцеи зуламдергашцеи къовсам лоаттабеча хий дехкара режим чIоагIа лелаеча боахамашка цунга хьежжа толамаш а дикагIа хул. Масала, Кирова цIерагIча комсий совхозо 699 гектар доача лаьттан хIара гектара тIара 60 центнер комсаш яьхар, «Калинински» комсий совхозо — 771 гектарах хIаране тIара 52,9 центнер, «Комсомольский» комсий совхозо — 971 гектарах хIаране тIара 55,3 центнер, «Новогорский» комсий совхозо — 620 гектарах хIаране тIара 51,9 центнер.

Из болх во лийнна 1978 шера 331 гектарах хIаране тIара 26 центнер мера ца яьккха «Северный» комсий совхоз, 1065 гектарах хIаране тIара 31 центнер мара ца яьнха Калинина цIерагIа комсий совхоза санна долча боахамашка.

Пятилетка кхаъ шера Наурски районерча комсий совхозаша наччахьалкхенна дIаеннад 20 эзар тонн, Надтеречни районерчар — 24,2 эзар тонн. Шелковской районерчар — 3,6 эзар тонн комсаш. Къаьстта а доккха декхар тIадисад комсий совхозашта: «Надтеречный» — 6044 тонн, «Кругловский» — 5454 тонн, «Победа» яхачоа — 5051 тонн, «Братский» — 3628. Калинина цIерагIчоа — 3153, Ленина цIерагIчоа — 3091 тонн.

Мехка хьалха латтача комсаш лелаеча боахамаша санне, вай республикерча комсий боахамаша а рационально, эффективно пайда эца беза органически минеральни удобренех. Уж эггара хьалхарча аргIанна теса еза хий декача лаьтташка. Хий дехкача хIара гектара тIа 8 — 10 центнер минеральни удобренеш кхоачаргйола хIама де деза.

1979 шерарча хьувкъама лард йоллара колхозий, совхозий, юрта боахамен хин боахамен органий кулгалхошта хьинаре гIулакхаш чакхдаха деза мелиорации яь долча лаьттаех эффективно пайда эцара, планагIа лаьрхIача боараме цар тIара продукци яьккхара.

ЛоархIаме да, лаьтташта хий декачеи лаьтташ докъадечеи системашта, гидротехнически гIирсашта шоай ханнахьеи дикеи ремонт а реконструкци а яр, мел эшача хана хий дехилга Iалашдар духьа хранилищашка хий дукхагIа Iоадар. Бакъахьа хургда тоъал удобренеш тIаьнна хIамаш лораю средстваши хий дехкача лаьтташта дIанъоастаяр. Нийса гIулакх да, севооборотий участкаш хIанззе а денз бригадаштен звеноштен тIачIоагIъеча, поливальщикий, водоски установкий машинистий, кхы тайпа професси йола кадраш кийчъеча боахамий кулгалхоша дер.

Р. АЛИЕВ,
инженер-гидротехник.

СОВГIАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

КЪАХЬЕГАМХОШТА «КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАН» ЯХА МЕДАЛЬ ЯЛАРАХ ДОЛА
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА
УКАЗ

1974 шера 18 январерча СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указага хьежжа дукхача шерашка цIена къахьегарах къахьегаме карагIдаьннарий хам беш СССР Лакхехьарча Совета Президиума цIерагIа «Къахьегама ветеран» яха медаль лойла

ЗАВОДСКОЙ РАЙОНЕ ГIОЛЛА:

Грозненски горисполкоме гIолла

Канова Анна Михайловнана — пенсионерканa.

Нохч-ГIалгIай АССР юстици министерстве гIолла

Куликова Мария Ефимовнана — юрисконсульта.
Мудрик Тихон Ефимовича — судебни исполнителя.
Юсупов Мовлад Юсуповича — пенсионера.

Нохч-ГIалгIай АССР прокуратуре гIолла

Магомадов Юнус Артуровича — пенсионера.

В. И. Ленина цIерагIча ГНПЗ-ея «Грознефтеоргсинтез» яхача объединеноя гIолла

Березенко Иван Алексеевича — воаккхагIволча оператора.
Бросалов Иван Федоровича — слесара.
Валушин Иван Кузьмича — чистильщика.
Власов Федор Фомича — № 3 йолча цеха начальник хинначоа.
Гребенщикова Лидия Петровнана — оператора.
Галкина Мария Сидоровнана — товарни оператора.
Гребенщик Александр Семеновича — грузчика.
Жукова Агафья Леонтьевнана — оператора.
Зайкин Василий Марковича — хоксоразгрузчика.
Милещенко Лидия Игнатьевнана — машиниста.
Никишина Таисия Акимовнана — оператора.
Никитин Григорий Григорьевича — грузчика.
Осипова Ульяна Дмитриевнана — уборщицана.
Родоевич Зоя Дмитриевнана — швейцара.
Пучковская Нина Федоровнана — смена начальника.
Сукач Мария Марковнана — подсобни болхлочоа.
Смелкова Мария Кузьминичнана — изолировщика.
Утевская Нина Сергеевнана — товарни оператора.
Хрущева Ксения Ивановнана — машиниста.

СССР 50 шу даьара цIерагIча Грозненски химически заводе гIолла

Абонкова Лидия Семеновнана — аппаратчика.
Аверьян Айхонум Мосесовнана — хаьхочоа.
Вашков Владимир Ивановича — слесара.
Белая Вера Семеновнана — аппаратчика.
Волкова Зоя Александровнана — аппаратчика.
Гайлибеков Кизаре — водителa.
Гохнова Василиса Семеновнана — уборщицана.
Драчева Евдокия Григорьевнана — уборщицана.
Драченко Василий Михайловича — машиниста.
Душина Дарья Ивановнана — повара.
Иванников Юрий Михайловича — аппаратчика.
Иващенко Варвара Павловнана — уборщицана.
Кардашевская Мария Григорьевнана — машиниста.
Кириенко Михаил Митрофановича — слесара.
Кондыров Иван Петровича — слесара.
Кривуль Федор Денисовича — машинидаьхна вагонаш вIашагIхеттачоа.
Кузнецов Иван Ивановича — аппаратчика.
Кузнецова Мария Дмитриевнана — фасовщицана.
Лапатина Антонина Тимофеевнана — аппаратчика.
Мироненко Валентина Семеновнана — аппаратчика.
Мужикин Николай Матвеевича — слесара.
Пионер Валентина Михайловнана — загрузчик-выгрузчика.
Пономарева Мария Никифоровнана — аппаратчика.
Руденко Николай Ивановича — воаккхагIволча инженера.
Садовова Евгения Ивановнана — фасовщицана.
Сазонов Николай Алексеевича — слесара.
Сидоров Николай Ивановича — чистильщика.
Сизницева Мария Трофимовнана — аппаратчика.
Ситников Владимир Николаевича — машиниста.
Федякина Мария Архиповнана — аппаратчика.
Чашулов Анатолий Павловича — электропогрузчика водителa.
Шумаев Владимир Яковлевича — слесара.
Юсупов Яков Исааковича — аппаратчика.
Ягодкин Николай Сысоевича — аппаратчика.

«Терек» яхача Нохч-ГIалгIай производственни мебельно-даьтах хIамаш еш объединене гIолла

Андрианов Иван Тимофеевича — масленщика.
Ватралова Нина Федоровнана — контролера-приемщика.
Галат Анастасия Ефимовнана — станочницана.
Стройный Михаил Ивановича — слесара.
Науменко Мария Емельяновнана — воаккхагIволча мастера.

Грозненски [illegible] заводе гIолла

Глодин Виктор Сергеевича — инженера.

Грозненски ремонтно-механически предприяте гIолла

Виноградов Аркадий Алексеевича — слесара.
Журавлев Иван Федотовича — слесара.
Исраилова Зулиа Камаевнана — подсобни болхлочоа.

РСФСР Главнефтеснаба Грозненски металлически таре заводе гIолла

Бондарев Николай Александровича — водителa.
Гуркин Петр Яковлевича — мастера.
Зайцева Мария Николаевнана — станочницана.

Грозненски радиотехнически заводе гIолла

Антонов Иван Алексеевича — шлифовщика.
Вечуркина Мария Максимовнана — подсобни болхлочоа.
Людкевич Мария Андреевнана — склада заведующера.
Решетникова Мария Кузьминичнана — подсобни болхлочоа.
Сморева Любовь Ивановнана — балхаш дIа-юха нийсдечоа.
Фрайлих Тамара Георгиевнана — слесарь-сборщика.
Хайдова Валентина Ивановнана — слесарь-сборщика.
Чмырнова Лидия Андреевнана — подсобни болхлочоа.
Шельманова Александра Ивановнана — прессовщика.
Шевелева Лидия Васильевнана — балхаш дIанийсдечоа.

«Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединене учебно-курсовой комбинате гIолла

Калинникова Анна Стефановнана — уборщицана.

РСФСР Главнефтеснаба Грозненски управлене Грозненски распределительни нефтебазе гIолла

Горбунов Владимир Петровича — пенсионера.
Горбунова Клавдия Ивановнана — штукатура-маляра.
Есенов Николай Семеновича — пенсионера.
Малеева Анна Васильевнана — заправщицана.
Окунёвов Заурбек Окуевича — оператора.
Петров Михаил Ефимовича — пенсионера.

Грозненски [illegible] гIолла

Власенко Наталья Исидоровнана — оператора.
Высоцкий Георгий Васильевича — оператора.
Елкина Татьяна Кирилловнана — воаккхагIволча диспетчера.
Карлова Валентина Тимофеевнана — оператора.
Федорова Мария Дмитриевнана — оператора.

Грозненски [illegible] институте гIолла

Агапова Зинаида Ивановнана — оператора.
Буховерова Майна Леонидовнана — оператора.
Верещагин Евгений Николаевича — оператора.
Голубинцева Людмила Никитичнана — оператора.
Елисеев Петр Ильича — воаккхагIвола инженер хинначоа.
Осипов Григорий Васильевича — оператора.
Сушкевский Михаил Ивановича — инженер хинначоа.
Темникова Галина Ивановнана — электрически фотографа.
Уралова Евгения Сергеевнана — пенсионера.
Филипковская Евдокия Ивановнана — оператора.
Ченцова Лидия Сергеевнана — оператора.
Ширяев Павел Андреевича — оператора.

Социализма мехкашка

Эльба тӀара ткъаьиттлагӀа бӀаьсти

Укх шера ший тайпара я Эльба тӀара бӀаьсти. Амма, шеко яц, из тӀехьа яьна хилар а укхаза наггахьа мара ца хуллача тайпара шийла хиннача Ӏан метта сих хилар а бахьан долаш дац из. Ер бӀаьсти Германски Демократически Республика хьахиначул тӀехьагӀарча ткъаь иттлагӀча шерара бӀаьсти я. Нерригача мехка а санна, Магдебургс а массанахьа а гуш я кердачук, вахара социалистически образа белгалонаш.

Города эгтара йоникагӀйола предприяти ваа-йоккха машинашъю завод, Эрнста Тельмана цӀерагӀча комбината республика тайп-тайпарча городашкарча йиття производствех цаӀ я. Цу чу болх беш я комбината интеграце отдел. Духхьал производстве цу тайпара хӀама наггахьа мара гуш дац. Къамьал ду аз отдела начальникаца доктороца Освальд Эндеца.

— Укх тайпара отдел тхона сенна езей? Из хьаелта дӀадяйхар социалистически содружества вахаро ше, вай экономически интеграце ерригача практика. Комбината продукце доккха дакъа экспорта дода мерттерча дакъе социалистически мехкашка эггара хьалха Советски Союза а ухаш. Комбината марка металлургически промышленноста, цементни заводашта, аьшкаьрга-кабельни производствана кийчъеча линешта эшача лакха балха овсарле йолча оборудованена тӀа латт. Отдела декхар да поставкай план перспективни разработкаш эггара дикагӀа хурейолча тайпара оттаяр, продукци эшарий заликаштен из кийчъерий торонаштен координаци яр.

Магдебургски прокатни станаш, масала, низ бола металлургическия база а йолаш йолча йоикхача хӀансарча ханарча производствана лаьрхӀа я. Оаха уж кхухьийт Череповецки, Криворожски, Новокузнецки, Челябински металлургически комбинаташ санна йола гиганташ юкъе а йолаш йола дукха заводаш нарца Ӏалашъаь йолча Советски Союза.

Шеко яц, олхха кийча оборудовани ккхаьнийтарца чакхйовлаш яц тхона интеграци. ГДР-и СССР-и специалистий йоккха опыт я уникальни установкий проекташ цхьан уттаяра дакъе. 1978 шера бӀаьстанарча Лейпцигски ярмарке магдебургски заводо, масала, дӀахьийхар секунда 70 метрага кхоачаш аьшкаьрг хьабуларгбола волочильни стан. Конструкцина тохкам а бир цу гӀуланка хоадимбаь хинна болх а бир советски предприятешка. Комбинато кийчъяь а ӀӀайхача профильни прокатна сиха лелача линие проект советски конструкторашца соавторашца а болаш оттаьяй.

Цу хьакъехьара берриге болх СССР электро-техническ Министерствахи ГДР ода-йоккха машинашъяра Министерстваи юкъерча 1976 — 1980 шерашта йолча соглашение чӀоагӀача лар да тӀа латт. Цо чулоац, масала, «Союзэлектрокабель» яхача Ерригсоюзни промышленни объединена Эрнста Гельмана цӀерагӀча комбинатен цхьан гӀулакхаш леладера программа. ХӀанз ерригa проекташ советски Ӏилма-производственни опыт ларде а лувцаш уттаю комбинато.

Эльба тӀарча городерча специалистаца ВНИИметмаш московски институтаца цхьан гӀулакхеш леладу 20 шу сова хьа я. ДӀадахача шера баьлар партнерал болата ӀӀайха прокатка яра йолча технологически оборудованена проектировани я. Цунна тохкамаш делгеи дӀахо дезаш хиина балхаш — делгеи «Серпи молоти» яхача московски заводе чакхдаьнихар, хӀаьта паралельно Новокузнецки металлургически комбинате. Иштта хьахилар ГДР арахеца дикагӀа долча болаташта лаьрхӀа йола эггара низа болашагӀа йола прокатни комплекс. Эггара хьалхарча серийни станаца Ӏалашъергья Узбекстанерча металлургически комбинатех цаӀ.

Цу тайпара дола масалаш дукха доаладе йиш я, — дӀахо дувц Освальд Энде. — Тха комбинато айхха интеграци яьй Советски Союза а кхыча социалистически мехкий а боахама системе. Оаха хьийгача къих хьахинараша халкъбоахама планаш кхоачашъе гӀо ду венгерски румыниски болхлошта, тха марка го йиш я Польски Халкъа Республика предприятешка, Кубеи Вьетнамеи.

Цхьан беча балха процессе айхха бувзамаш товсаденнад тха советски къахьегама коллективашца. Бокъонца дола доттагӀал да Украина Ленински комсомола цӀерагӀча Донецки заводерча Ӏалаьмате дикача пахаца. Магдебурги Донецки городаш-вежарий я хӀана. Тхо каст-каста хул Донецке, балха опыт дӀа-юха лу. Цхьан эккурсешка а ухаш Украински эггара хозагӀа а массане а лоархӀаш а йола моттигаш йовз, советски наьха вахар миштад хов. Тхоай аргӀанка оаха а гойт Донецкера хьаьший тхоай цигo баьккача дикагӀа мел дар.

1972 шера денз вӀаштӀехьдаьнна да специалистаи хувцаш дӀа-юха укийттилга — донецки доттагӀий хьаух магдебургски заводе болх бе, хӀаьта тха болхлой хьнаре къахьеташ хул донецки машинашъерий бригадацка.

Советски Союзеи Германски Демократически Республикаи машинашъераша цхьан леладеча гӀулакхий овлаш цӀоарга да. ТӀом чакхбаьннаьчул тӀехьагӀарча халача шерашка ниршнка тӀа нирпишк а юлаш кхаметтаоттаеш бар Магдебургера болхлой англо-американски ВВС аьча массированни бомбардировкашца цӀенъяь халак яь завод а город а. УрабагӀаш пен бовцаш йохаь хинна из юха хьалъэттар, хьалъе доладелар нерда Магдебург.

В. КРАСНОКУТСКИЙ,
АПН корр.

Берлин.

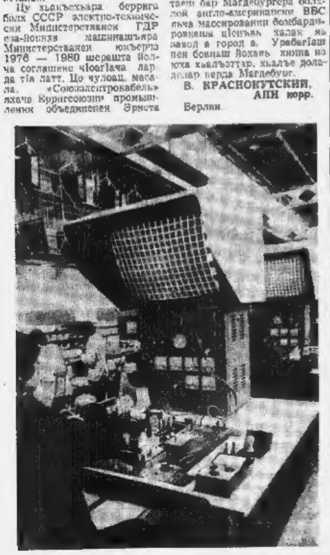

ПОЛЬША. «Юпитер» яхаш я республика предприятешна арахеца йоалаь эггара хьалхара польски бос бола телевизор. Эггаре хьалха серийни арахийца 1000 гаргга телевизор кастта йохаш хургья тикашка.

СУРТА ТӀА: Варшавски телевизионни заводе «Юпитераш» хьаю лини.

ЦАФ — ТАСС.

ДЕГА ДУКХА БЕЗА БОЛХ

Эзараш, итташ эзараш нах хьеж Нохч-ГӀалгӀай телевидене диктора Майсигова Лидас еча передачашка. Из дика кхетаду цо. Цудукха ше чакхйоаккхаш йола хӀара передача чӀоагӀа бехктохкаме лоархӀ цо. Шийга ладувгӀаш а хьежаш а болча телехьежархошта хьалхашка гӀалат из ялара ший низ кхоачар ду. Массехказа йийше, дика нийсо йий мара дӀайолаш цо цхьаккха передача.

— Сона бола критикаш, са хьехархой, са говзал тӀа-тӀа лакхъе новкъостал дераш, нердича толамашка со кхувлараш ба телепередачашка хьежаш бола нах, — йоах Лидас. ХӀара ден ха хӀана дагӀаш яьше духкха каьхаташ ух сога. Царех цхьаннха каьхат дитаа аз лоадам боацаш, хеташ, тесси. Цкъа санна массехказа деш. Цунна зовш дар, ха гӀертар фуд хьож. МолагӀа але я замечаниш еш сога каьхат кхаьчача кхы из гӀалат ца далийта хьож со.

Сона хьалхашка дада берашкара, дешархошкара, къоаношкара, тайп-тайпарча телехьежархошкара цунга кхаьхийта Ӏалаьмате дукха каьхаташ. Уж ядаьраш тайп-тайпара нах бале а, чулоацамга дилача шоайла гарга да уж дерригаш а. Чухьежаца кизга чу сага шийн сибат гуш санна вар бовзийт Лидайна ший болх.

Укх тайпара да Грозне бахаш болча Калашниковеи Шиверевеи Лидийта дайта каьхат: «Тхо дега чӀоагӀа тоам а хулаш хьеж Ӏа чакхйоахача передачашка. Мотт чӀоагӀа цӀена буац Ӏа, оаз-мукъ диктора хила мa боаггӀара ба хьа. тӀа-тӀа аьттув балба хьа хьай сий долча балха тӀа. Цук говзал лакхъялар ловш ловнаш доахаш иштта яду цунга Украине бахача Науменко Анастасия Яковлевнай дезале, Грознерча № 22 йолча юкъерча школа дешархоша, кхы дукхачар.

Диктора балха тӀа нийсденна гӀалаташ довзийташ дола каьхаташ а ух. Цхьан телехьежархочо яду: «ӀайхаI тернал а яа ден. молагӀа передача ешача хана «ю» яха алапа метта «ф» оал Ӏа, из Ӏа ма дича бакъахьа хетар сона».

Цхьан хьехархочо, пенсионера яду: «Дерриге а хина да хьа, Лида, передачаш цӀена еш Ӏа. Каст-каста Ӏа прическа хувцилга дезаш дацар хьона. хьай массалза прическа йига. из хьога Ӏалаьмате дика товш я. хьох сай йоӀ а лоархӀаш аз деш дола хьехар да хьона из».

Уж каьхаташ да балха тӀа аьттув балар ловш хилара совгӀа, форманца, массе а долча гӀулакхашца оамалаица из товш хилар ловш.

Лида хестаеш ядаьд вай республикерча газеташ тӀа. «Советская культура» яхача газета тӀа. Ӏарбашта лаьрхӀа вай мехка арахецача Ӏарбий меттала долча «Кердадараш» яхача журнала тӀа. кхычахьа.

Геттара зӀамига йолаш дах нанен дешна йисача Лидас берашка кхийна йоӀ йолаш дӀабоалабир ший къахьегама никъ. Из балха яьл хиннача хӀанз санна хьаьнален шийна тӀадахьха декхараш цӀена кхоачашдеш хиларен белгалъоаш хьесий из. Шин бокъонца бола къахьегама никъ корабаьб цунна телевидене. Сай болх аз хувпаргболаш цхьаккха профессии яц, — йоах Лидас.

Лидас диктор йолаш болх беш шийтта шо дезаш чакхъьаккхар Нохч-ГӀалгӀай пачхалкхен университет, дегара дега лакхъо по профессионалйн говзал.

Дика болх барах Майсигова Лидайна дукха совгӀаташ тийнай. Цун каьхха тӀа леваш я ленински юбилейни медаль, «Телевидени радиои отличник» яха значок, Нохч-ГӀалгӀай заслуженни артистка яха сийлен цӀи еннай цунна. ХӀаьта тийнна Сийлен грамоташ, яьха барвалаш геттара дукха да. ДӀахо а цун балха тӀа кхы а дикагӀа ка алар лов тхона.

В. КОСТОЕВ.

ДУКХАГӀА ХУЛАШ ЛАТТ ЖУРНАЛИСТАШ

3 мае дукха нах гулбеннабар радио Цӏен концертни зале. Истолаш тӀа латт низаш, гӀадбаха белаш ба нах. Цу гӀулакха ший бахьан да — Нохч-ГӀалгӀай АССР пачхьалкхен телевидени радиовещанени комитета болхлойн юртарчен корреспондентий школа йистеьккхачарна дӀалуш дир удостоверенеш.

Школе дешаш бар пенгазетий редколлегей доакошхой, кепайоалон, радио, телевидене активисташ, предприятей, совхозий, колхозий, къахьегамхой, студенташ, дешархой.

Школе дешаш хиннача лаьрхӀа радиои телевидени теорехи практикахи лекцеш йийшар, семинарски занятеш хилар; цар редакцей практически балха юкъе дакъа лаьцар кийчйир телевизионни радиои передачаш.

Республика телевидени радиои комитета председатела С. М. Лагутина даькъала а бувцаш, школе йистеьккхачарна дӀаделар удостоверенеш, дийцар вай замо болхлойн юртарчен корреспондентаьта хьалхашка уттадеча декхарех.

С. ТАСУЕВ,
школа заведующи.

ФУТБОЛ

ХЬАЛХАРА КОТАЛО

Укх шера воаш котбоаларга болельщикашка дукха сатувсийтар «Терека» футболисташа. Чемпионате бархӀаза лайзачул тӀехьагӀа а коталое чам бовзанза болаш кхаьчар уж 2-ча мае Нальчике моттигерча «Спартаккца» аргӀанара ловзар чакхдаккха.

Бе-бе да укх шера цу командашта карагӀдаьнараш а цар турнирни хьалаш а. Аьлча кхоачам ба, ер ловзар хилале хьалха уж наккхе а шоаза хьоашалгӀа вӀашагӀкхетараш чакхдоахаш хиннача хана, нагахьа санна «Спартакаь» яккха йиш йолча инъ очкох кхоъ яьнкхаяле, «Терек» цхьанкха пичо йоалаш цӀакхаьчалга. Цудукха цу вӀашагӀкхетаре а «Терека» аьттув баргхилара тешаш хайра сага вацар.

Долче къаьстта дика хет «Терека» уж уйлаш харгъаь. Ше спортивни денал санна, дика говзал йолаш а команда хилар хьа а хьокхаш, счет 1 : 0 а йолаш эшабир цо фусамдай. БелгалдаккхадоагӀа, хьалхарча тайма 34-ча минуте А. Якушкина чутехача цхьан бургацал совгӀа, «Спартака» наӀарашта кхерам тӀатувсаш вай футболисташа кхы а дукха атта каш ьыга. Теша дог доагӀа, цу котолонгара дена «Терека» ловзар дӀахо тоалургхилара.

Цу дийнахьа хиннa кхыдола вӀашагӀкхетараш иштта чакхдьаннад: «Таврия» — СКА — 2:1, «Металлист» — «Нистру» — 1:0, «Днепр» — «Спартак» (Иваново-Франковск) — 2:0, «Металлург» — «Карпаты» — 3:2, «Кубань» — «Спартак» (Орджоникидзе) — 3:0, «Алга» — «Колхозчи» — 2:1, «Уралмаш» — «Динамо» — 3:0, «Звезда» — «Жальгирис» — 0:0, «Кузбасс» — «Факел» — 2:1, «Трактор» — «Шинник» — 0:2.

СССР ФУТБОЛАХ ЙОЛЧА ЧЕМПИОНАТА «А» КЛАССА ХЬАЛХАРЧА ЛИГЕРЧА КОМАНДАЙ ТУРНИРНИ ТАБЛИЦА
(5-ча маега дилача)

	Командаш	Л	К	Н	Э	Б	О
1.	«Шинник»	9	6	3	0	16—4	15
2.	«Уралмаш»	9	5	3	1	14—6	13
3.	«Карпаты»	8	5	1	2	13—7	11
4.	«Кубань»	8	6	1	2	10—7	11
5.	«Днепр»	9	4	3	2	11—10	11
6.	«Трактор»	9	4	3	2	7—5	11
7.	«Жальгирис»	9	3	5	1	10—5	11
8.	«Кузбасс»	9	5	0	4	10—7	10
9.	«Металлист»	9	4	2	3	7—7	10
10.	«Спартак» И-Ф.	9	4	2	3	6—7	10
11.	«Торпедо»	8	3	4	1	6—4	10
12.	«Таврия»	9	4	1	4	7—10	9
13.	«Факел»	8	3	2	3	11—9	8
14.	«Алга»	9	3	2	4	11—12	8
15.	«Спартак» Нл.	9	2	4	3	8—9	8
16.	«Памир»	7	3	1	3	5—8	7
17.	СКА	9	2	3	4	10—10	7
18.	«Звезда»	9	2	3	4	6—8	7
19.	«Терек»	9	1	5	3	3—10	7
20.	«Колхозчи»	9	1	4	4	7—11	6
21.	«Металлург»	9	2	1	6	10—15	5
22.	«Динамо»	9	2	1	6	10—16	5
23.	«Спартак» Орд.	9	2	1	6	5—12	5
24.	«Нистру»	9	0	5	4	3—9	5

Юртара библиотекарь

Из Ӏаьрша юрта бола, дегӀа, неза тоаеина йоӀ дика йовза Нохкхача Ачалкхе. Из йоагӀаш йодаш йийча цунга хиттар деш, дахар-денар дувцаш хул зӀамига вар, воккха вар. Иштта наха йовзаеза я цу юртара библиотекарь Вазиева Лейла.

Деша аттӀача хана дукха хулар Лейла библиотеке книжкаш дешаш, уж дӀа хьа нийсадара гӀо деш. Цу хьана безабелар цунна из болх. Цудухьа школа яьнна йоалаше а библиотека балха эттар из. Болх беш йоллаше чакхъяьккхар Лейлас Грознера культурно-сердалон училища. Ший болх дика бовзаш, дика лелабеш хьинаре къахьегаш хьайоагӀа Базиева. Ӏуйрийна, ше балха хьайоаттӀаше, нийсдий Ӏоахк цо книжкаш, дешарешта лаьрхӀа нерда газеташ, журналаш, юртбоахама а художественни а литература.

Библиотекеро книжкаш кхухьаш бола нах цӀенна бац цу юрта. ХӀара вар шаший тайпа книжка дезаш ва. Уж дика бовзаш, царех хӀаранена малагӀа книжка ез хоаш я Лейла. Цхьанненa деза приключенческия книжкаш, вокхана — мемуараш, историчесни романаш, вагирхошта — безамах дола книжкаш. Из дерригa а кхетадеш, цар хӀаране хьаштаи тӀехдика кхоачашдеш хьайоагӀа Базиева. ЦаӀ вешах искусствах лаьца книжка дезаш, цунна кийчдаь «Искусствера вахар», механизаторашта хьехамашта — «Хьекамчий дош» яха брошюра. Юртарча нахех лаьца книжка денар, оьзда, елай хьехархо — цунна кийчдаь Ф. Абрамова «Пряслины» яха роман.

Наьха книжкашцара безам дӀачӀоагӀбе, шербе гӀерташ тайп-тайпара балха формаш юкъейкхуьйаш, лелаш хул из. Цу гӀулакхах лаьца чакхйоах книжкашта хеталь сайренаш, дувц литературе гучаьнначa кердача авторах. Дукха ха йоацаш Лейлас кийчйир тӀом бувцаш долча книжкай выставка. Дийцар МагӀалбек фашистски гӀаьрахоех Ӏоцӏеьеш кхиначарех. таханара вай гӀоза вахар лорадеш шоай са дӀаденначарех.

Книжкаш дешараш дукхагӀа хилар ший эггара бехктохкаме гӀа дола декхар лоарӀ Лейлас.

СССР Лакхехьарча Совета хоржамашка кийчлуча хана библиотека чу яр агитпункт. Цун заведующи ше хилара тарра. Лейлайна тӀадикхар бехктохкаме декхар, эхдамбаьлар болх. Кийчъе езаш хилар хоржамий камитанех, депутаташа кандидаташ болча нанах лаьца йоза витринаш; къоначa хахархошта лаьрхӀа газетий, журналий обзораш. Дукха къахьийгар Лейлас беседашта лаьрхӀа книжкаш агитатораьта къовсташ.

Дика лелабу цо бахархошта атеистически кхетам балара болх, къаьстта нагахошта юкъе. Укхаза боагӀа юртахой кердадар ха, лекцега, беседага ладувгӀа. Шийна могача дакъе цар хьашташ Лейлас дика кхоачаш а ду.

— Ший болх дика ховш из болх дика, цӀена лелабеш хьайоагӀа Лейла, — йоах района библиотечни централизованни система директора Дзейтов Мувсас. — Йоикха йоацача библиотеке хова, дика дӀаоттадаь цо книжкаш, книжка дахьа венар тӀаваха, шийна деза нинжка хьалаха йиш йолаш. Массаза а цӀена а хоза а я укхаза. Книжкаш дакъа бакка ца Ӏеш, тайп-тайпара лоашта эшаш долча новкъостала, хьехама боагӀа юртахой Лейла йолча. Цу гӀулакха цунна бокъо лу нахацарча цун безамо, тхьеста шера болх беш Ӏоаьнча йоккхача опыто.

З. СОЛТУКИЕВА,
тха штате йоаца корр.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

Студентий вахар

Конкурсе котбаьлар

Укх тӀеххьарча хана дунен халкъашта юкъерча нагирхой боламах, ВЛКСМ историхи общественни Ӏилмай проблемехи лаьца яздаьча студентий балхий конкурсаш традици хилней дукхача наха дакъа лоацаш шерьенен дӀаэттай.

7-ча Ерригсоюзни вузий чухьнахьарча конкурса хьалхара ши тур чакхъяьккхай Нохч-ГӀалгӀай пачхалкхен университете. Хьалхарча шин туре дикагӀа лаьрхӀа ворхӀ болх дӀабахьийтар конкурса Ерригроссийски кхоалагӀча туре. Царех кхо болх язбьраш лауреата цӀераш лаьар. Уж цӀераш елар: «Нохч-ГӀалгӀайчера классови къовсам (1917 — 1936 шш.)» яха болх язбьча романо-германски филологе факультета 4-ча курса студентказа В. Абубакаровна. «Ӏалам лорадара проблемеи Ӏилма-технически революции» болх язбьрах математически факультета 5-ча курса студента П. Повлоина, университет чакхъяьккхача Л. Мужухоевна. Цун болх «Къамашта юкъерча гаргалонаша чӀоагӀду интернациональни доттагӀал» яхаш ба.

Конкурсашна дакъа лацаро бокха пайда белар студенташта. Рефераташ кийчъеш уж Ӏомабелар шоай уйлаш нийса вӀашагӀъехка. Ӏомаеш йола проблемаш творчески тахка, теори практикаца ювза, вахара фактехи архивни материалахи дика пайда ийбе.

Дешархой олимпиада

Цу дийнахьа хоалар романо-германски факультете. Коридоре хьахозаш яр школьникий гӀараш. Нохч-ГӀалгӀай пачхалкхен университете уж баьхнабар кхыча мехкашкарча къамий меттий олимпиада чакхъякха.

Ингалсски, французски, немецки меттала хетташ да моархалаш. Художественни самодеятельноста довкъошха а кийчъяй цу меттала йола йоккха концертни программа.

Концерта хӀара номера жюри лоархӀем бе йоаденача хана. хьалхарча этапагӀа дӀадолалу олимпиада керттера дакъа: дешархоша жопаш тела шоашка деча хаттарашта, кхоачаню кхыйола задинеш. Цар «судахой» ба университета хьехархой.

Котало йоакхх хьаькъал. говзал йолаш дикагӀа кийчбенначар. Бакъда, кот ца баьннараш а бацар шоаш яйшаб аьнна беха. Дег тӀара ловцаш доахаш даькъал бувцар цар коталоашш яьха шоай новкъостий.

О. ЕВДОКИМОВА.

ТЕЛЕВИДЕНИ

5 МАЙ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.05 — Р. Шуман. «Карнавал». ДӀалоаш Дунен халкъашта юкъерча конкурса лауреата Л. Тимофееваc (Фортепьяно). Фильм-концерт.
9.30 — «Буратино выставка».
10.00 — «Шоана, дай-наной!».
10.30 — «Советски вахар».
11.00 — «Ӏуйранара почта». Музыкальни программа.
11.30 — «Тахан кепайоалон Де». Передача тӀа дакъалоацаш ва «Труд» газета керттера редактор А. М. Субботин.
12.00 — Р. Барлаламнии хулгалеча вокально-инструментальни ансамбла концерт. Фильм-концерт.
12.15 — «Къоначар никъ». Къоначa йовзийтай Ерригсоюзни аьркӀаргӀча спешлаше материалах.
13.00 — Хоккеех кубок яккхара йола ехь. Ахфинал. ЦСКА спорта Дворецера трансляци. Перерывах — «Спортлото» тираж.
15.15 — «УмагӀӀено». Ӏилма-популярни программа.
16.00 — Мультипликационни фильмий программа.
16.30 — «Ӏинатан салар».
17.00 — Дунен халкъашта юкъера футболах дола доттагӀалан вӀашагӀкхетар. СССР сборни — ЧССР сборни. «Локомотив» яхача стадионера трансляци.
18.50 — «Дийнача хӀамай дунен тӀа».
19.30 — А. Хачатурян «Торжественни поэма».
20.10 — «Велика Отечественни». Киноэпопея. Хьалхара фильм. «1941-ча шера 22 июнь». Эйр Тайм Интернэйшнл» (США) дакъа а лоацаш.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Шерача Днепра тӀа». СССР халкъа артиста П. Майбородай дийраш. Киевера передача. Чаккхьача — кердахараш.

II ПРОГРАММА

10.00 — Телевизионни документальни фильмий программа.
10.30 — «Шахматни школа». Разрядний класс. Ловзаре юкъ.
11.00 — Эрсий мотт.
11.30 — «Документальни экран». ДӀахьу поэт Р. Рождественски.
12.35 — Н. Римский-Корсаков. «Испански каприччио».
12.50 — «Пачхалкхен Третьяковские галлерея шедевраш».
13.50 — «Нербе го». Музыкальни программа.
14.50 — «Сийлаь-боакха толам». Документальни фильм.
15.05 — Передачай программа.
15.10 — «Тахан кепайоалон Де.
15.30 — Киножурнал.
15.40 — Поэтах дола дош. К. Чахкиева доага мугӀараш (гӀалгӀай меттала).
16.00 — «Къонало яха студи.
16.30 — «Тамашийна кхо бос».
16.45 — «Ши капитан». Дуккасерийна телевизионни художественни фильм. ПхоалагӀа сери.
18.00 — «Киноникъбари клуб».
19.00 — Хоккеех йола кубок яккхара ехь. Ахфинал. ШоалагӀен кхоалагӀен периодаш. ЦСКА спорта Дворецера передача.
20.10 — «Бийса дакъъала хийла шун, бераш!».
20.25 — «Музыкальни салар». Телевизионни журнал.

21.30 — «Додам да хий». Телевизионни документальни журнал.
21.00 — «Дон Кихота бераш». Художественни фильм.

6 МАЙ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Зарядке дӀаетта!».
9.05 — «Центральни телевидени Ерригсоюзни радиои эрсий халкъий Академически хора концерт.
9.30 — «Гургал бетта сахьат».
10.00 — «Советски Союза гӀулакх дем ва!».
11.00 — Фильм йолча хьоашалгӀа. «Ӏалахдина тамашийна лампа». Художественни фильм.
12.30 — «Юртара сахьат».
13.30 — «Музыкальни киоск».
14.00 — Театральни спектакль. А. Твардовски. «Василий Теркин». Моссовета цӀерагӀча Пачхалкхен Академически театра фильм-спектакль.
15.50 — «Киргизски халкъах дола дош» яхача документальни телевизионни фильма премьера. Советски халкъаш хеталхьча циклера.
16.15 — Концерт.
16.35 — «Кинопанорамы клуб».
17.35 — «Балета къона артисташ».
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
18.45 — Мультипликационни фильмаш.
19.25 — «Шун хьехатех». Музыкальни программа.
20.10 — Лоацаметражни телевизионни художественни фильмаш. «Тагайски гитарин лаьрхӀа марзаш». «Шоклюаргa йола сале».
21.00 — «Ха».
21.35 — П. И. Чайковски произведенеш тӀара симфонически концерт. Чаккхьача — кердахараш.

II ПРОГРАММА

10.00 — «Халкъа ахараш».
10.15 — «АБВГДейка».
10.45 — «Гувдво — теша хьалхара».
11.45 — «Ӏуйранара почта». Музыкальни программа.
12.15 — «Машенашка дӀа-маа лелара кхерамзле». ДӀахьор — СССР МВД ГАИ Керттерча Управлене начальник инарал-лейтенант В. Лукьянов.
12.45 — «СК турнир». Ленинградера передача.
13.45 — «Шоана, дай-наной!».
14.45 — «Дешара гӀоз».
15.55 — «СелаӀад». Халкъа кхелара Дерригдунен кхоалагӀча фестивала телевизионни программа. Куба республика.
16.10 — «УмагӀӀено». Программа почта.
16.55 — «Ши капитан». Дуккасерийна телевизионни художественни фильм. ЯлхалагӀа сери.
18.00 — Спортивни передача.
19.00 — «Театральни афишана улаув».
20.00 — «Бийса дакъъала хийла шун, бераш».
20.15 — Боксах йола Европа чемпионат. ФРГ передача.
21.00 — Документальни фильмий программа.
21.40 — «Хьаниа тӀехьа хургда». Художественни фильм.
Чаккхьача — кердахараш

РАДИО

5 МАЙ

6.10 — «Ялланиий трибуна». «Грозненский рабочий» газета редактора Д. К. Безугла къамаьл (эрсий меттала).
6.35 — Ахкараш (гӀалгӀай меттала).
7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.23 — «Сердало» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.15 — Передачай программе хаоттамах лаьцар (эрсий, гӀалгӀай меттала).
8.20 — «Хьона, Даьхе, сийлечун дегӀ» (эрсий меттала).
10.20 — «СалагӀара минуташ» (нохчий меттала).
11.00 — «Вай доттагӀа — Ӏалам» (эрсий меттала).
12.40 — «Литератури Нохч-ГӀалгӀайче» (гӀалгӀай меттала).
14.30 — «Массехк мугӀ бахьена. Корреспонденции (эрсий меттала).
16.00 — «Керда обрядаш — наькъе» (нохчий меттала).
16.30 — «Шоана, вевзавеш волалол!». Концерт (гӀалгӀай меттала).

6 МАЙ

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.23 — «Ленинан некъ» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.15 — Передачай программех хаоттамах лаьцар (эрсий, нохчий меттала).
8.20 — «Шоана дукхаеза илланаш» (эрсий меттала).
11.15 — Кхелии цӀейна наькъалоакхий! «Къахьегаме тӀом тӀа санна». Очерк (эрсий меттала).
11.30 — «Нана массаза вайца да». Передача (эрсий меттала).
13.15 — Концерт (гӀалгӀай меттала).
16.00 — «Къона тӀехьа» (нохчий меттала).
16.30 — «Школьни гайдус». Радиоавтобус (эрсий меттала).
18.00 — «Цӏе сийтаж» (гӀалгӀай меттала).
18.30 — «Халкъа доттагӀал долчарна». Концерт (нохчий меттала).

Хоттинал

Тахан республике гӀоалех Грознен кӀеанг-дукха моркаш а йолаш. Йоачан а йоацаш, малхбузехьара секунде 2 — 7 метр чӀоагӀа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике 20 — 25, Грозне 23 — 25 градус йӀовхал йолаш хилен тарлу.

Кхоанен ломмен хувцалуш моркхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, тайп-тайпарча оагӀонашкахьара секунде 3 — 7 метр чӀоагӀа мух а хьекхаш хилен фегара температура байсана 3 — 8, дийнахьа 19 — 24 градус йӀовхал йолаш хилен тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковски ул. 92. Телефонаш: редактора — 9-24-06; редактора заместителa — 9-24-03; бехктохкама секретара — 9-24-00; отделий: партийни вахара — 9-24-04; промышленностеи транспортеи — 9-24-01; юрта боахама — 9-24-06; культуро — 9-24-05; кисмой — 9-24-07; корректоре — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 9-24-06; заместителя редактора — 9-24-03; ответственного секретаря — 9-24-00; отделов: партийной жизни — 9-24-04; промышленности и транспорта — 9-24-01; сельского хозяйства — 9-24-06; культуры — 9-24-05; писем — 9-24-07; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинарей, ерей, шоаттей деношка

СФ05149. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковски, 92 Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 2835.